DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM. Debrecen, 1939 január 10 kedd ÁRA: 12 FILLÉR.

Munkács a mienk

Volt ezeréven át, a húszévi távollét egy szemernyi idő a történelemben, mienk most is a magyar vér áldozatával. A cseh-szlovák elaljasodás minősíthetetlen támadással akarta magának megszerezni Munkács városát, békében nyugvó lakosságával. Ez nem sikerült, sőt rájuk a szégyen bélyegét nyomja a történelem útján. Ez nem volt katonai erény számukra, hogy a karácsony ünnepi ünnepi készületét ágyútűzzel akarták elűzni a ruthénlakta Felföldről. Emberileg csodálkozni lehet azon, hogy Volosin, ez a hitét megtagadó pap, árulója a magyar földnek még itt lehet a Kárpátok koszoruzta földön. Micsoda sötét indulat szállotta meg, hogy elárúba bocsátva magát a hálátlanokkal együtt futkos ide-oda. Ezért még neki számolnia kell, nem a megígért kötél szorításával, hanem fajának megvető erejével, amelyik ha most még érzi és tűri korbácsütéseit, felemeli szavát ítéletre.

Ki hitte volna, hogy így és ennyire merjenek a magyar nemzet türelmével szembe állani. Hiszen jól tudják és ismerik a magyar katonák vitézségét és rendíthetetlen bátorságát. Avagy talán tovább kell néznünk és kivizsgálni, ki a felbujtó, ki a minden áron véráldozatra kényszerítő.

A munkácsi csataképnek ihletett megfestője gyönyörűen vetheti vásznára azoknak a hősöknek küzdelmét, akik a béke őreiből oroszlánjaivá lettek a magyar föld épségben maradásának. Nem régen öt fiuval ültem egy asztalnál, akik odafent ha egyelőre is, de megfeleltek feladatuknak, mert ők ugyan nem annyira vállalkoztak, többet akartak bajtársaikkal, egész Magyarországot. Láttam elborongásukat fajukért. Láttam szemük tüzét, ahogy emlékeztek sötét éjszakákra. És láttam valamit, amit alig látni a felnőttek mai társadalmában az egymásiránti szeretetet. Nem a katonasors kapcsolta őket össze, hanem annak átérzése, hogy itt szeretni kell egymást minél jobban, hogy annál nagyobb feladatot oldhassanak meg. Ezt is meg lehetne örökíteni a művész ecsetével, vagy szobrász alkotásaival. És látom a felnőttek kenyér utáni vágyakozását, ha ugyan annak mondhatjuk, látom a pénzért való tülekedést, még ott is, ahol nem volna szabad. Előttem van két bujdosó magyar, az egyik fiú, a másik egy leány. Az egyik jött, hogy Debrecenben tanuljon, ez a fiú, a másik menekült, ez a leány, akinek üde arcát szlovák fiuk ütötték meg és életét akarták venni. Sorsuk még bizonytalan, talán azért, mert nem tudunk még úgy szeretni, hogy többet cselekedjünk és kevesebbet beszéljünk.

Talán nem így írtam volna meg ezeket, de a munkácsi esemény így váltotta ki belőlem ezt az frást, mely azoknak szól, akik azt mondják, kötelességünk hazánkért mindent feláldoznunk. Hát tegyük meg, de egy akarattal, nem úgy, hogy másokat küldjünk, hanem magunk járjunk elől jó példával. Annak is lehet határa, hogy az egyik csak magával törődve nyugalomban él, a másikat emészti hazája sorsa s ezért soha nem szűnik meg szolgálni, úgy, ahogy arra Isten teremtette. Négy tiszt és nemzetőrök ti nem Munkácsért, hanem az egész hazáért kóstoltátok meg a halált, hogy neveitek felírasson az örökélet könyvébe.

Siposs Imre.

Cseh csapatok és ukrán bandák ujabb orvtámadást követtek el a magyar határon

A magyar kormány második erélyes lépése Prágában
Erélyes vizsgálatot és megtorlást követelünk
A cseh kormány kiüríti Munkács környékét

Budapest, jan. 9. Az egyik ungvári határbiztositó századtól vasárnap reggel három órakor érkezett jelentés szerint cseh reguláris csapatok és ukrán bandák január 7-én 21 órakor a nagygejőci magyar határbiztositó őrsöt megtámadták. Az őrs megerősitésére Ungvárról katonaság vonult ki.

Ungvári jelentés szerint a nagygejőci határőrséget körülbelül 200 tagból álló ukrán banda támadta meg. Saját határőrségünk a bandát visszaverte. A banda tagjai a határról eltávoztak és oit csak a megerősitett cseh határőrség maradt.

Az Ungvárról segitségre kirendelt katonai erőket visszarendelték állomáshelyükre. A tárgyalást illetékes határügyi tisztek felvették.

A tárgyalás ellenére is szórványos tüzelés folyik cseh részről. Éjfél felé a csehek foszforos lövedékkel lőtték a községet és ennek következtében három ház kigyulladt.

Veszteség részünkről nincs, cseh részről ismeretlen.

A magyar kormány erélyes lépései Prágában

A magyar diplomácia rendkívül erőteljes tevékenységet fejt ki a munkácsi és most legújabban a nagygejőcei cseh-szlovák orvtámadásoknak az európai államok közvéleménye előtt való feltárása dolgában. Az összes szükséges lépések megtörténtek és ezeknek a lépéseknek kettős céljuk van:

1. *A magyar királyi kormány Prágában ma már a második erélyes lépést teszi, hogy a cseh-szlovák kormány haladéktalanul nyujtson biztositékokat az ilyen és ehhez hasonló támadások egyszersmindenkorra való megakadályozására.*

2. A magyar királyi kormány ragaszkodik ahhoz, hogy *a munkácsi s nagygejőcei eseteket a cseh kormány megtorolja, a legerélyesebben folytassa le a vizsgálatokat.*

Wettstein János prágai követünk, aki ezidőszerint szabadságát tölti és *akinek szabadsága a napokban járna le, engedélyt kapott, hogy szabadságát folytassa mindaddig, amíg ezek a kérdések rendezve nincsenek,* amíg a vizsgálatokat megfelelően le nem folytatták és kielégítő módon be nem fejezték. *Wettstein János tehát mindaddig nem tér vissza állomáshelyére, amíg ezek a kérdések rendezve nincsenek.*

A magyar kormány továbbmenőleg megtette az összes szükséges határvédelmi intézkedéseket, mégpedig olyan arányokban, amelyek különösen alapos megfontolásra inthetik a cseh-szlovák katonai köröket: minden meggondolatlan lépés, a munkácsi és nagygejőcei esethez hasonló orvul előkészített és végrehajtott támadás beláthatatlan következményeket vonhat maga után.

A berlini, római, párisi és londoni jelentések mind arról számolnak be, hogy *a nagyhatalmak körmányai előtt most már világosan áll a cseh provokáció.* A berlini *Diplomatisch-Politische Korrespondenz* álláspontját most már átvette az egész német sajtó, hangoztatva, hogy úgy látszik: a cseh-szlovákok nem akarják tiszteletben tartani a határokat és ez arra a kihívó propagandára vezethető vissza, amely az utóbbi időben különösen szlovák részről volt tapasztalható.

A legerőteljesebben lép fel a cseh provokációkkal szemben az olasz sajtó. A felháborodás hangján tárgyalja a munkácsi eseményeket. Külpolitikai és diplomáciai körökben ezeknek a megmagyarázhatatlan hátterű támadásoknak okát általában arra is visszavezetik, hogy a cseh hadsereg Szlovákiában és Ruszinszkóban mindenütt a legrosszabbul van elhelyezve, élelmezése egyre gyengébb, fegyelme meglazult, így történhet, hogy egyes csapattestek egyéni akciókra is ragadtatják magukat.

A határbiztositó intézkedéseken felül diplomáciai körökben *továbbmenő, rendkivül erélyes és határozott magyar lépésekkel is számolnak.*

Az olasz sajtó a szlovák kormány felelősségét állapitja meg

Róma, január 9. (MTI.) Az olasz sajtó továbbra is hasábos tudósításokban foglalkozik a cseh sorkatonaság munkácsi támadásával. A *Popolo D'Italia*, a fasisztá párt hivatalos lapja többek között megállapitja, hogy a súlyos támadás előre megfontolt szándékkal történt. Ez annyira nyilvánvaló, hogy a cseh lapok, melyek a támadásért Magyarországot akarják felelőssé tenni, semmi reményt sem táplálhatnak abban az irányban, hogy a vizsgálat eredménye állításaikat igazolni fogja. Az elfogott cseh katonáknál talált és a magyarok kezébe került okmányok bizonysága szerint megállapitható, hogy a támadást elrendelő parancsot cseh tisztek adták. Eltekintve ezektől a teljes bizonyitó erejű okmányoktól, a támadás tervszerű előkészitésének másik kétségtelen bizonyitéka az a tény, hogy abban a kis határmenti községben, ahonnan a támadás megindult, készenlétben voltak a harcikocsik és lövésre készen voltak az ágyúütegek. *Az olasz sajtó súlyos hibának tudja be, hogy a szlovák kormány megengedte a szlovák sajtóban a Magyarország és a bécsi döntés elleni izgatást. Ezzel a ténnyel a szlovák kormány súlyos felelősséget vett magára mind saját országának lakossága előtt, mind a Magyarországgal való jószomszédi viszony tekintetében.*

A magyar kormány javaslata: a csehek ür.tsék ki Munkács környékét

Munkács, január 9. A magyar kormány javaslata értelmében a cseh-szlovák hadsereg kiüríti Munkács környékét az alább leírt vonal által elhatárolt területen: Munkács váralja észak, Lovacska észak, Kölcsény észak, Kölcsény állomás, Kamen 264 magassági pont és Felsőkerepec nyugat, ahol az imént leírt vonal csatlakozik a demarkációs vonalhoz.

A cseh-szlovák kormány hajlandó az elvitt anyagok visszaszolgáltatására és a foglyok kölcsönös kicserélésére.

A tárgyalások tovább folynak.

Cseh csapatok mozgolódása

Munkács, január 9. A magyar csapatok a csehek minden mozdulatát figyelemmel kísérték és elejét vették annak, hogy megismétlődhessenek a munkácsihoz hasonló események. Derecennél, a demarkációs vonal mentén felvonuló csehek nem is hajtották végre tervezett támadásukat.

Erős mozgolódás tapasztalható a demarkációs vonal egyéb pontjain is. Fancsikánál, Tiszaújlak közelében a csehek csapatösszevonásokat eszközöltek. December első napjaiban ukrán terroristák már megpróbáltak egy betörési kísérletet, ez azonban a magyar önkéntesek ellenállásán meghiúsult, jóllehet az ukrán terroristák hüszszoros túlsúlyban voltak.

Mozgolódás tapasztalható a Szernye-mocsárnál is Gát község felett. A Szernye-mocsár partján a csehek hídanyagot is halmoztak fel a maguk oldalán.

Munkács városában teljes a nyugalom, a lakosság mindazonáltal szeretné, ha a várost végre megtisztítanák azoktól a kétes elemektől: kommunistáktól és ukrán érzelműektől, akik még ma is a városban lehetnek.

A világsajtó véleménye

Az egész világ sajtója változatlanul bőségesen tárgyalja a munkácsi eseményeket. A lengyel sajtó ismételten megbotránkozásának ad kifejezést a reguláris cseh katonaság által végrehajtott támadás miatt és egyhangúan rámutat arra, hogy *Ruszinszkó politikai és nemzetiségi viszonyaitól folyogó katlan marad mindaddig, amíg a nép feletti hatalom a jelenlegi kormány kezében nyugszik.*

A *Kurjer Warszavski* azzal vádolja Révai minisztert, hogy a munkácsi támadás az ő agyában született meg. Valamennyi lap hangsúlyozza, hogy Európa e részében a béke még mindig veszélyben forog. A *Kurjer Polski* kifejti, hogy a cseh támadás szerzőinek célja Ruszinszkóban a bizonytalanság légkörének a megteremtése volt.

Részletesen foglalkozik az eseményekkel *az angol sajtó* is, amely megállapítja, hogy a provokálatlan támadás cseh részről indult meg s a magyar csapatok visszaszorították a támadókat. *Páris* megütközéssel ír a munkácsi eseményekről és a vasárnap esti lapok úgy vélik, hogy a magyar-ruszin határ mentén a helyzet aggasztó és zavaros.

A bécsi lapok az események részletes ismertetését közlik, állásfoglalást a *Neue Freie Presse* és a *Volksblatt* hoz. A *Presse* szerint Berlinnek az az álláspontja, hogy a bécsi ítélet olyan döntés, amelyet mindkét részről tiszteletben kell tartani. Nem lehet elhallgatni, hogy ilyen incidensekért bizonyos propagandát kell felelősségre tenni, amely a hivatalos igéretek ellenére még mindig nem tudja abbahagyni a határ módosításának követelését.

Főleg szlovák oldalról történtek egyre olyan megnyilatkozások — írja a lap —, amelyek a lakosságban azt a benyomást kelthették, hogy a bécsi döntés nem jelentette az utolsó szót.

Magyarüldözés Szlovákiában

Kassa, jan. 9. Aranyosmarótról érkezett hir szerint, ismeretlen tettesek január 2-án éjszaka leszakitották az egyesült magyarpárt ottani titkári hivatalának necai tábláját és azt bemocskolva az árokba dobták. A párt titkára feljelentést tett az ismeretlen merénylők ellen, de a nyomozás eddig nem vezetett eredményre. Azóta is többizben előfordult, hogy a párt titkárságának ajtajára magyargyalázásokat irtak.

Nyitráról érkező hiradás szerint a városban az éjszaka működésbe léptek az ugynevezett titkos mázolók és az egész város területén minden házat, sőt az uttestet is magyar- és zsidóellenes gunyfeliratokkal és fenyegetésekkel mázolták be. Több esetben előfordult, hogy a magyar üzletek cégtábláit és a zsidó boltok kirakatablakait olajfestékkel átfestették, vagy bezúzták. Két nappal ezelőtt éjjel a magyar orvosok és ügyvédek tábláit is átfestették, vagy bezúzták.

Pozsony, január 9. A pozsonyi Szent Ferenc rendi zárdában a területi elcsatolás után két magyar pap maradt. Karácsony előtt mindkettőnek el kellett hagyni Pozsonyt. A pozsonyi »Magyar Hírek« nem nyugodott bele ebbe a helyzetbe s többezer aláírással ellátott kérvényt szerkesztettek, amelyet Rómába küldtek, kérve, hogy legalább az egyik magyar pap visszatérhessen a zárdába.

London, január 9. *Az angol kormány a mult hét végén közlést kapott a magyar kormánytól, amely a csehh határincidensről tájékoztatta Angliát. A csehektől Anglia mindeddig még semmiféle közlést nem kapott ebben az ügyben.*

Szüllő Géza Rómában

Róma, január 9. (MTI.) *Szüllő Géza* felsőházi tag hétfőn Rómába érkezett, hogy a felvidéki egyházi kérdések ügyében tárgyalásokat folytasson a Szentszékkel.

—=—

Vigszinház

A leghatalmasabb világfilm!

GARY COOPER

felejthetetlen alakitása:

Marco Polo kalandjai

Szerelem! — Izgalom! Vidámság!

A magyar-jugoszláv viszony Ciano és Sztojadinovics tárgyalásán

Ciano gróf közeli látogatása fokozódó érdeklődést kelt Belgrád köreiben, melyek Chamberlain római látogatását is a dunai és Balkán államok gazdasági ügyeinek rendezésével hozzák összefüggésbe.

A tanácskozások programján hir szerint szerepelni fog a magyar-jugoszláv viszony rendezése. Ez a két ország — irja a Novosti c. lap — elvben hajlandó a maguk ügyének körvonalazására s ha azt a munkát, melyet ebben az értelemben Ciano gróf Budapesten megkezdett, Belgrádban folytatnák, általános rokonszenvvel találkoznék.

A jog és igazság diadala a Felvidék visszacsatolása

Puky Endre elnök beszéde a Közigazgatási Bíróság teljes ülésén. Állást foglalt a közigazgatási biráskodás korlátozása ellen.

Budapest, jan. 9. A közigazgatási bíróság hétfőn tartotta teljes ülését, melyen a beteg Puky Endre helyett Botos Gyula elnökölt s olvasta fel **a bíróság elnökének megnyitó beszédét.**

A megnyitó beszéd a Felvidék magyarlakta részének visszacsatolásával foglalkozott. Ebben az eseményben — mondotta — mi magyarok husz év után **az első nemzeti örömet köszöntöttük, a világ jogászai az igazságnak és a jognak a diadalát.**

Részletesen vizsgálta ezután a visszacsatolással kapcsolatos törvényes intézkedéseket s a visszacsatolás tényét **a közigazgatási biráskodás szempontjából.**

— Ezzel kapcsolatban — ugymond — nem mulaszthatom el, hogy reá ne mutassak arra a téves álláspontra, amely a közigazgatási biráskodást a végrehajtói hatalom szuverénitása korlátozásának tekinti és ebből folyóan a közigazgatási bíróság működését feleslegesnek, vagy legalább hatáskörének tetemes korlátozását tartja helyesnek.

Ezzel szemben hangsulyozza, hogy a közigazgatási biráskodási funkció — akár önálló államhatalmi ágazatnak akár az állami végrehajtás utolsó mozzanatának tekintjük is azt — **az állam szuverénitásának teljességéhez tartozó** oly független funkcióként fogható csak fel, amely nélkül az államcél helyes megvalósulását nem lehet elképzelni. Éppen ezért egyenesen **alkotmányellenesnek kell tartanunk azt a felfogást**, amely a közigazgatási biráskodást mint a végrehajtói hatalom szuverénitásának korlátozását tünteti fel s azt feleslegesnek tartja.

Imrédy miniszterelnök átvette ónodi mandátumát

Budapest, január 9. Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök tegnap délelőtt vette át az ónodi kerület egyhangú mandátumát, amelyet vitéz *Borbély-Maczky Emil* borsodi főispán és *Lichtenstein László* miskolci főispán vezetésével tizennégytagú küldöttség hozott fel Budapestre.

A küldöttség tagjai, valamint a megjelent előkelőségek *csaknem mind zsinóros fekete magyar ruhában voltak és ilyet viselt a miniszterelnök is.*

Bay Zoltán választási elnök meleg szavak kíséretében adta át vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek az ónodi kerület egyhangú mandátumát.

Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök átvéve mandátumát, a következő beszéddel válaszolt:

— Hálásan köszönöm a kitüntető bizalmat, amely engem az ónodi kerület népe részéről ért, amikor egyhangúlag küldött az ország házába. Úgy érzem, hogy ezáltal nagy erőt nyertem, mert a kerület egyhangú bizalmára támaszkodva, nagyobb erővel tudom képviselni azt a politikát, amelyet magam elé tűztem.

— Én az egész ország miniszterelnöke vagyok és ennek következtében gondom nagyon szétágazik az ország minden részére. De legyetek meggyőződve, hogy Ónod és a kerület lakossága különösen közel fog állni mindig szívemhez. Úgy érzem, hogy az ónodi kerület népének szaván keresztül fogom hallani azokat az indításokat, amelyeket a magyar nemzet hozzám intéz.

— Legyetek meggyőződve, hogy a kerület ügyeit nagy szeretettel fogom gondozni és biztos vagyok benne, hogy az együttműködés, amely kettőnk között kifejlődik, mindkettőnk számára gyümölcsöző lesz.

— Az a politika, amelyet magam elé tűztem — mint azt szónokotok helyesen mondotta —, reformpolitika. És hogy ennek visszhangja támadt a lelkekben, azt az ónodi kerületben tett körutam alkalmából láttam. Ha az egész ország úgy reagál szavaimra, elgondolásaimra, mint az ónodi kerület népének lelkes szemlesillogásából, szívdobbanásából, az ottani szónokok szavaiból éreztem, akkor boldog leszek, mert akkor részben már elértem célomat és valóra válthatom elgondolásaimat.

A miniszterelnök ezután elbeszélgetett az ónodi küldöttség tagjaival, majd ebéden látta őket vendégül a miniszterelnöki palotában.

x **Nagy kedvezménnyel válthat szinházi füzet-szelvényt a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.**

Képek Munkácsról. Fent jobbszélen: Dudinszky Béla főszolgabiró, aki mint parlamenter, fesérülést szenvedett. — Baloldali kép: Az árokbafordult és lefoglalt cseh páncélkocsi. — Lent a baloldalon: 10 gyermekes rutén asszony, kit a támadó csehek agyonlőttek.

A munkácsi hősi halottak temetése

Tizezer ember vette körül a hét koporsót. Vozáry képviselő gyászbeszédéből: Ilyen galádság még nem történt egy nemzet ellen...

Munkács, január 9. Vasárnap a gyász és részvét impozáns megnyilvánulása mellett temették el azokat a hősi halottakat, kik Munkács védelmében estek el a Vízkereszt napján történt cseh orvtámadás idején. A munkácsi városháza előtt hatalmas katafalkot állítottak fel. A házakon nemzetiszínű és gyászlobogókat lengetett a téli szél. Megrendítően és fájdalmasan szép volt ez a temetés, amelyet Munkács városa és az egész magyar nemzet rendezett a hat hősnek, aki a város védelmében esett el, valamint annak az egyszerű ruszin asszonynak, akit »a szláv testvérek« golyója ölt meg Oroszvégen. Tizezer ember vette körül a katafalkon elhelyezett hét koporsót.

„Köszönjük, hogy megmentettetek"

Az emelvény felőli oldalon a koporsók előtt piros-fehér-zöld koszorúk százai, *középen a magyar kormányé, amelyet Jaross Andor miniszter hozott Budapestről.* Jobbra tőle Munkács város koszorúja. Egyik szalagja kék-fehér, a másik piros-fehér-zöld. Rajta a felirás: »*Köszönjük, hogy megmentettetek. Munkács városa*«.

A tér jobboldalán díszszázad áll, a szemben levő oldalon a munkácsi tűzoltók sorakoztak fel, akik Schettentahl Ferencben egyik kitűnő bajtársukat vesztették el.

A fekete posztóval bevont emelvény lépcsője előtt *az áldozatok gyászbaborult hozzátartozói.* Megjelentek a katonai parancsnokság képviselői, élükön vitéz *Eötvös Sándor* dandárparancsnokkal, *Hegedüs* alezredessel, közelükben egy másik emelvényen *Jaross Andor* felvidéki miniszter foglalt helyet *Korláth Endre* főispánnal s a város és a megye előkelőségeivel, köztük *R. Vozáry Aladár*, a város országgyűlési képviselője és dr *Fenczik István* országgyűlési képviselő. A miniszterelnökséget *Weisz István* államtitkár képviselte.

Két óra után tíz perccel *Bertók Béla* munkácsi református püspök megkezdte gyászbeszédét. A katolikus és görög katolikus papság a koporsó tartó emelvény elé vonult. Ott fekszenek egymás mellett a hősi halottak: *Ecsedy F. József százados, a munkácsi térképészeti osztály vezetője, Koncz József főhadnagy, Rozs József zászlós, Szarka István és Krisztin Péter önkéntesek, Schettentahl Ferenc tűzoltó és Cuvilka Györgyné.*

A református püspök után *Sörös János* római katolikus esperes, majd *Tichy Kálmán* görög katolikus lelkész végezte el a gyászszertartást.

Jakab Kornél százados sulyosan megsebesült a munkácsi harcokban.

Vozáry képviselő megindító gyászbeszéde

Felcsendült a Szózat. *R. Vozáry Aladár* országgyűlési képviselő lassan a díszemelvény elé lépett s többek között a következő beszédet mondja:

— *Ebben a hét koporsóban hat talpig férfi és egy egyszerű rutén asszony fekszik.*

— Ez a hat fiatal magyar férfi még élete delét sem érte el... Életüket vesztették, mert magyarok voltak.

— Soha, mióta az államok és nemzetek között kulturálisan és államjogilag rendszabályozott, nemzetközileg megállapított érintkezés van, *ilyen galádság még nem történt egy nemzet ellen, mint amellyel 1939 január 6-ának kora hajnalán megtámadták Oroszvéget és Munkácsot.*

— Ez nem egyes fanatikus egyének fegyelmezetlen számlékából fakadt, egy állam hadserege egy részének *pontosan és tervszerűen előkészített támadása volt egy számára nemcsak történelmileg, hanem állampolitikailag is idegen terület, község és város békés polgári lakossága ellen.* A támadók, az úgynevezett cseh-szlovák hadsereg rendes sorkatonaságából valók voltak. Kiszámított volt ez a támadás. Ezt nemcsak a támadó osztagok felvonulása, háromoldalú támadása, tüzérségi előkészítése és hosszú tüzelése bizonyítja, hanem *bizonyítják azok a cseh-szlovák okmányok is, amelyeket a támadást vezető cseh-szlovák páncélkocsi belsejében, továbbá a mélyen bent a mi területünkön elesett, megsebesült, vagy fogságba került cseh-szlovák katonáknál találtunk.*

— Ami itt, Munkácson és Oroszvégen 6-án hajnalban történt, azt *sem kimagyarázni, sem letagadni nem lehet. És mégis csúfos kudarcot vallott az orvtámadás.*

— A mi hőseink ellentámadásba mentek át, hősi harckészségükkel *megfutamították a futáshoz szokott és bátorságot csak propagandában megmutatni tudó teljes technikai felszereltséggel, támadásra parancsolt cseh osztagokat.* A magyar kormány tiszteletét fejezi ki előttük és kiküldött miniszterével a felszabadult részeknek elismerését tolmácsolja.

— *A hetedik koporsó egy tizgyermekes rutén anya koporsója.* Karácsonyra készültében érte a »szláv testvérek« halálos golyója. Idehoztuk koporsóját a városunk főterén felállított karácsonyfa tövébe, ide, a magyar hősi halottak közé. Halála és koporsója jelképezi a magyarság és a becsületes ruszin őslakosság ősi testvériségét, évszázados vérszerződéses történelmiségét.

A gyászmenet

Vozáry Aladár gyászbeszéde után az egyesített városi dalárdák a Himnuszt énekelték el, majd megindult a végtelen hosszúságú gyászmenet. A koporsók két oldalán diákok vonultak fáklyával a kezükben. Az öt önkéntes koporsója után következett Schettenthal tűzoltóé, amelyet a munkácsi tűzoltó bajtársak vittek a vállukon, majd a szegény rutén asszony, Cuvilkáné koporsója, mögötte a férje és tíz gyermeke...

Az elesett magyar hősöket nem lehet a munkácsi köztemetőben eltemetni, mert az még a csehek kezében van. A város belsejében lévő 33 éve lezárt régi református temetőben ástak számukra öt új sírt. Két halottat hozzátartozóik elszállíttattak.

A gyászoló közönség soraiban ott volt bekötött fejjel dr *Dudinszky Béla* főszolgabíró is, akit — noha parlamenter volt — a csehek golyószóróval megsebesítettek.

A frissen hantolt sírok előtt ott állt az első sorban *Jaross Andor* és *Vozáry Aladár.* Könnyes az arcuk... Abban a pillanatban, mikor az első koporsót leboesátották a sírba, felharsantak a kürtök... Hosszú ideig tartott, míg a közönség lassan elhagyta a temetőt.

A munkácsi hősi halottak temetése.

A párisi cseh követ Bonnet külügyminiszternél

Páris, jan. 9. Bonnet külügyminiszter hétfőn délelőtt fogadta Ossuski párisi cseh követet és megbeszélést folytatott vele a munkácsi incidensről.

Hungária filmszinház
Ma utoljára a
Leányvári boszorkány
a vidám és romantikus diáktörténet!
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!
Hiradó!

Megcáfolt hír Versényi vezérigazgató távozásáról

Az utóbbi napokban az a hir terjedt el Debrecenben, hogy Versényi Tibor kinestári főtanácsos, az Első Debreceni Takarékpénztár vezérigazgatója közelesen távozik Debrecenből és egyik fővárosi intézet igazgatója lesz. Versényi Tibor jelenleg nem tartózkodik Debrecenben, igy őt nem kérdezhettük meg a hiresztelés valódiságáról, de **környezetében kijelentették, hogy a távozásáról szóló hir valótlan és szó sem volt arról, hogy Versényi Tibor megválna eddigi intézetétől.**

Örömmel regisztráljuk ezt a cáfolatot, mert Versényi Tibor távozása érzékeny vesztesége volna a város közgazdasági életének és az ő kiváló képességére, tudására nagy szüksége van Debrecennek is, melynek köz- és gazdasági életében eddig is kiváló szerepet vitt.

Csáky külügyminiszter berlini utja

Budapest, jan. 9. Gróf Csáky István külügyminiszter utazásával kapcsolatban különböző hirek jelentek meg. Hir szerint a külügyminiszter utját eredetileg január második felére tervezték. A program nem is változott meg. Hitler vezér és kancellár 12-én fejezi be karácsonyi zihenőjét és tér vissza Berlinbe. A hónap második felében, illetőleg utolsó harmadában tehát minden esetre sor kerül gróf Csáky István berlini utazására.

Háromszáz munkás beszüntette a munkát a szegedi jutagyárban

Szeged, jan. 9. Az Angol-Magyar Jutatonógyár 300 munkása hétfőnn délben egy órakor beszüntette a munkát. A munkások 4 órán kersztül,

amig a béregyeztető tárgyalások tartottak, némán álltak gépeik mellett,

majd amikor a gyár vezetősége nem teljesitette a 25 százalékos béremelési kérelmet, a Hivatásszervezetbe vonultak. A Hivatásszervezet központja közben érintkezésbe lépett az iparügyi miniszteriummal, ahonnan kedden miniszteri biztos jön Szegedre. A munkások kedden reggel sem kezdik meg a munkát, hanem a Hivatásszervezet székházában gyülnek össze.

Igazságügyi tisztviselők gyülése Kassán

Kassa, jan. 9. Az igazságügyi tisztviselők alakuló közgyülésén Berky Géza debreceni itélőtáblai segédhivatali igazgató elnökölt. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, mint a Kansz vezértitkára elismerését fejezte ki a felvidéki tisztviselők hazafias magatartásáért. Bejelentette, hogy a közeljövőben rendelet jelenik meg, amely a tisztviselők végleges átvételére vonatkozik és amelynek alapja a szerzett jog elvének érintetlenül hagyásán nyugszik. Ugy fogják elintézni a tisztviselő társadalom ügyét, hogy senkire se legyen hátrányos, egyben pedig összhangban legyen az anyaországi állapotokkal.

A nagy tetszéssel fogadott bejelentés után megválasztották a helyi csoport tisztikarát.

Román király és a szerb régens találkozója

Bukarest, jan. 9. Károly király, aki szombaton Arad környékén vadászaton vett részt, vasárnap folyamán Bánlakra érkezett, ahol hugának, Erzsébet volt görög királynénak birtokán tartózkodik. Ugyanide érkezett Pál jugoszláv kormányzóherceg. Pál herceg és Károly király hétfőn délben még Bánlakon tartózkodott. Tárgyalásaik tartalmáról eddig nem közöltek semmit a nyilvánossággal.

London, január 9. Károly román király és Pál jugoszláv kormányzó herceg találkozója a bukaresti Reuter távirat szerint nagyfontosságú eszmecserére adott alkalmat. Különösen érdekes kérdés, hogyan alakult ezeknek az országoknak magatartása a totális államokkal szemben.

Megfagyott férfit találtak a Mester uccán

Kórházba szállitás közben meghalt.

Hétfőn délelőtt a Mester uccán járókelők arra lettek figyelmesek, hogy a 13. számú ház közelében egy idős férfi hever eszméletlen állapotban.

Nyomban értesitették a közelben posztoló 7951 számú rendőrt, aki megkisérelte a félig megfagyott férfit eszméletre téríteni. Majd értesitette a mentőket, akik a továbbra is életlenül heverő férfit előbb a belklinikára, majd a Horthy-kórházba szállitották. A kórházban azonban a beszállitás közben már a folyosón meghalt.

A kórházból jelentést tettek a titokzatos halálesetről a rendőrségnek és megindult a vizsgálat. Megállapitották, hogy a halott **Erdei József 63 éves egyén, aki rosszul lett, elesett és megfagyott az úton.** A holttestet a törvényszéki boncteni intézetbe szállitották és boncolás fog teljes fényt deritení a titokzatos haláleset okára.

Tiltakozás külföldi állampolgárok munkavállalása és a külföldi ipar beözönlése ellen

A főváros közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott, amelynek megnyitójában **Karafiáth Jenő** főpolgármester megdöbbenésének adott kifejezést a **Munkácsot ért galád merénylet felett.**

Csilléry András a lakáskérdésről beszélt s utána **Peyer Károly** tette szóvá azt a megdöbbentő jelenséget, hogy Magyarországon egyes cégek külföldi tisztviselőket és munkásokat alkalmaznak.

— Ha Magyarországon — mondotta — törvényt hoznak, hogy bizonyos felekezethez tartozókat kiszoritsanak a munkavállalásból, akkor ezek helyeit nem külföldiekkel, hanem magyar emberekkel töltbetik csak be. A magyar állampolgároknak ki kell vándorolni, hogy idegenek foglalják el a helyüket. Irjon fel a bizottság a kormányhoz, hogy a munkavállalási engedélyt külföldieknek csak akkor adjon, ha meggyőződött róla, hogy ilyen szakmunkást Magyarországon nem lehet találni.

A bizottság elfogadta **Peyer Károly** indítványát. Egyhangúlag elhatározták, felirnak a kormányhoz a külföldiek magyarországi alkalmaztatása ellen.

Useity Béla az ellen tiltakozott, hogy a főváros üzemei külföldről teherautó behozatalára kapnak engedélyt. Ezeket itthon is elő lehet állitani. A legtöbb gyár munkanélkül áll. Tiltakozik a védővámok megszüntetése, s a külföldi ipar beözönlése ellen. Nemzeti szempontból szükség van az ipari védővámokra. Nem lehet megengedni, hogy a külföldi ipar bejöjjön az országba, hogy azután megfojtsa a magyar iparosságot.

Magyar-német kulturális tárgyalás

Berlin, január 9. (MTI.) A magyar-német kulturális vegyesbizottság hétfőn Berlinben megkezdte a két ország kulturális kapcsolatainak kimélyitésére irányuló megbeszéléseket.

A Zschintzsch államtitkár vezetése alatt álló német és a Szily Kálmán államtitkár, valamint Villany Lajos báró követségi tanácsos vezetése alatt álló magyar bizottság rendkivül zsivályos hangú megbeszélések során a tulajdonképpeni tárgyalási anyagot ma már úgyszólván elvégezte s igy a tárgyalásokat holnap be is fejezik. A magyar bizottságban helyet foglalnak többek között még Farkas Gyula és Miskolczy Gyula egyetemi tanárok, a berlini, illetőleg bécsi Collegium Hungaricum igazgatói. Hétfőn este Rust nevelésügyi miniszter a bizottság tiszteletére vacsorát adott, amelyen többek között megjelent Sztójay Döme magyar követ is a követség tagjaival.

A német sajtó részletesen beszámol a magyar-német kulturális tárgyalásokról s közli a magyar bizottság összetételét.

Itélet a másfélmillió pengős valutaügyben

A budapesti büntetőtörvényszék mint valutabiróság tegnap egy nagyarányú pengőkiajánlási és valutaüzérkedési bűnügyet tárgyalt. A per vádlottjai Deutsch Lipót és Deutsch Jenő sátoraljaújhelyi tejkihordók voltak. A vád szerint a Deutsch fivérek nemzetközi siber-bűnszövetkezet futárjaiként nagyobb összegü aranyat, valutát csempésztek Lengyelországba. *Deutschék több mint másfél millió pengő értékü magyar és külföldi pénzt csempésztek át a határon.*

A tegnapi tárgyaláson Deutschék tagadták bünösségüket. Azzal védekeztek, hogy fivérük, Deutsch Manó cseh-szlovák területen bízta meg őket, hogy vigyenek tovább bizonyos összegeket, de a magyar határon nem csempésztek át semmit.

A bizonyitási eljárás lefolytatása után a törvényszék *Deutsch Lipótot háromévi fegyházra, — Deutsch Jenőt pedig kétévi és háromhónapi fegyházra, továbbá 200 pengő pénzbüntetésre itélte.* Az itélet nem jogerős, de mindkét vádlott továbbra is fogva marad.

Háromszor mellbelőtte magát egy idegbeteg tanár

Rapszky Béla budapesti gimnáziumi tanár megdöbbentő öngyilkossági kisérletet követett el. A 44 éves ember néhány hónapja komoly idegbajban szenvedett, úgyhogy nem is tanitott már. Kényszerképzetek gyötörték, attól rettegett, hogy ismeretlen emberek halálba üldözik.

Hétfőn éjszaka érzékeny búcsut vett édesanyjától, majd bement a dolgozószobájába, ahol mellbelőtte magát. Amikor a dörrenésre felesége berohant hozzá, újból mellbelőtte magát annak szemeláttára. Az asszony sikoltozva futott anyósa szobájába és ekkor a szerencsétlen ember harmadszor is magára lőtt. Haldokolva szállitották kórházba, ahol megállapitották, hogy súlyos sérülései miatt alig lehet bízni életbenmaradásához.

LEGUJABB

Kassa, jan. 9. Mint ismeretes, karácsony éjszaka nagy hóviharban sikerült megszökni a törvényszéki fogházból ifj. Irimy Sándornak és Svarni Andrásnak, akiket rablógyilkosságért még a cseh esküdtszék itélt halálra, de fellebbezésük következtében ügyük elhuzódott s az itéletet nem hajtották végre. Széleskörü nyomozás indult kézrekeritésükre. Szilveszterkor ifj. Irmy Sándort letartóztatták és vasraverve visszakisérték a kassai börtönbe. Svarni András azonban a vármegyében bujkált. Viskeresztkor hazatért községébe, ahol a csendőrség már várta. Őt is letartóztatták és visszahozták a börtönbe.

Kassa, jan. 9. Teleki Pál gróf kultuszminiszter szombaton és vasárnap a városban tartózkodott, ahol megvizsgálta a tárcája körébe tartozó intézményeket.

Newyork, jan. 9. **Több lap ugy tudja, hogy Roosevelt ősszel viszonozza az angol királyi pár látogatását.**

Barcelona, jan. 9. **Hétfőn este 7.50 órakor 3 motoros bombvetőgépek támadást intéztek a kikötőhöz közeleső városrészek ellen. Eddig hat halottról és husz sebesültről tudnak.**

Pozsony, jan. 9. **Karmasin német kisebbségi államtitkár hétfőn délután Berlinbe utazott, ahonnan a hét vége felé tér vissza Pozsonyba.**

London, jan. 9. **A 16.600 tonnás Rimutaka nevü angol gőzösön a Csendes óceán déli részén Uj Zélandtól 4 napi távolságra tüz ütött ki. A hajón 286 utas tartózkodik.**

Stockholm, jan. 9. **A stockholmi rádió felfogta Sedov szovjet sarkkutató adását, amelyben közli Moszkvával, hogy helyzete aggasztó, mert a sarktól 250 mérföldnyire egy jégmezőn megrekedt.**

Helyszíni tudósítás Ungvárról, hol nyugalom van a csehek oktalan lövöldözése ellenére is

Ungvár, január 7—9. Ungvár nyugodt, magabízó: itt is megrázott mindenkit a munkácsi orvtámadás és sokszorosan volna ok az aggodalomra, az izgalomra, hiszen Ungvár még veszélyeztetettebb helyzetben van, mint Munkács: három oldalról körül zárva a város a csehektől, minden hegy, domb a csehek birtokában és távesővel azt is megállapíthatják, amint az egyik ungvári keserűen megjegyezte, hogy: »mit is ebédelünk, mit ettünk vacsorára ...« De Ungvár mégis nyugodt, magabízó, pedig a cseh-ukrán propaganda elsősorban Ungvár ellen, a védtelen, körülfogott Ungvár ellen irányul és mégis nyugodt, hihetetlen nyugodt Ungvár.

A szórványos puskalövést, gépfegyvertűzt itt megszokták. Az sem okozott nagyobb izgalmat, elkeseredést, hogy a csehek rálőttek ártatlan, a domb tövében békésen ródlizó gyermekekre ... Az ungváriak ismerik már a cseh hősiességet, bátorságot és lovagiasságot ...

Így nyugodt maradt Ungvár vasárnapra virradóra is, amikor Nagygejőcén, Ungvártól 10 kilométerre ropogott a puska, gépfegyver. Ukrán bandák támadtak ott a csehek támogatásával, de a határőrség, a lakosság véresen verte vissza a támadást. Magyar részről még sebesülés sem történt.

Ungváron csak annyi a változás, hogy a rendőrök, köztük több debreceni, karabélyt is viselnek a kardon és revolveren kívül ... Megnyugtatóbb ez a cseh orvtámadások idején.

Debrecen vetette fel az eszmét: erősebb és bensőbb kapcsolatot teremteni Ungvár és Debrecen között, társadalmilag, gazdaságilag is, általában minden vonalon. S ez már alakulóban is van: sok a debreceni arc Ungváron: a rendőrségen vitéz dr Vass János rendőrtanácsos és Elek Ferenc rendőrkapitány teljesít szolgálatot, dr Kupinszky Sándor tb. tanácsnok a városházán lát el nagy és fontos munkakört, Tarpay Lajos a Nemzeti Bank ottani helyettes főnöke, Galaczy Géza az ügyészségi iroda vezetője és még sokan mások.

Az ungváriak is örömmel készülnek Debrecen megismerésére: sokan jönnek el január végén az egyik debreceni tánemulatságra is.

Ungvárott most volt karácsony. A görög katolikusok az orosz szokás szerint az orosz karácsonyt tartják, ami két héttel később van az általános karácsonyi ünnepségnél. Hatalmas karácsonyfa az uccákon, betlehemesek járják az uccákat és a tótok, ruszinok is magyarul éneklik: *Mennyből az angyal...* A templomok zsúfolva, de itt már ruszin nyelven prédikál a pap.

A magyar hatóságok igen nagy megértéssel és türelemmel kezelik a ruszin és tót kisebbséget. Volosin ruszin miniszterelnök, Bacsinszky rokonai, közeli hozzátartozói most is Ungvárott tartózkodnak és semmi bajuk sincs és megmaradtak állásukban. Nálunk jó dolga van a kisebbségnek, tanulhatnának a csehek.

Ungvár mai helyzete tarthatatlan és sok feladat vár a határkiigazító bizottságra. Három oldalról veszi körül a cseh gyűrű a várost, fantasztikus esetek fordulnak elő: az egyik ungvári vezetőtisztviselő kénytelen volt beköltözni a város belsejébe, mert nyaralója, téli-nyári lakása cseh terület maradt. Mintha nálunk a Simonyi út mögötti rész már nem tartozna ide ... Az egyik magyar orvos nem tudja meglátogatni az anyját, pedig három kilométerre lakik, mert az már cseh területen él. A vízműtelep, amely Ungvárt vízzel látja el, magyar, de a kútak cseh területen maradtak. S a csehek akkor mérgezhetik meg a kútat, amikor akarják. A repülőtér nagyobbik része cseh kézen maradt még ... Ungvár lakói nem tudnak koresolyázni, ródlizni, sielni, mert ahová eddig jártak, az már cseh...

De a legkülönösebb a következő: Olyan ucca, mint például a Péterfia ucca. Magyar laktanya áll, előtte egy ágyú, gépfegyver. Utána 50 méterre kőtorlasz, mellette két magyar szuronyos katona. Húsz méteres semleges terület, majd újabb kőtorlasz és itt már a csehek állanak. Tankok, ágyúk, gépfegyverek, beállítva Ungvár szívébe... Az Ungvárt körülvevő hegyek, dombok cseh kézen, ágyúkkal megtömve ...

És Ungvár mégis nyugodt, magabízó: a magyar lakosság mint egy ember áll megszervezve a város védelmére, de a tót, ruszin lakosság is a magyarokkal tart. Ide nem ajánlatos semmiféle ukrán-cseh betörés és kaland. S a nyugalmta még fokozza, hogy délceg magyar katonák menetelnek és vígan nótáznak: A zászlója piros-fehér-zöld, a hazája ez a magyar föld ... Ezt védi a Horthy katonája ...

(Tamássy László.)

A Nep bizottságai letárgyalták az uj zsidójavaslatot

Budapest, január 9. (MTI.) A NEP társadalompolitikai, közjogi és közgazdasági csoportja, valamint a zsidóbizottság hétfőn délután öt órakor *Bárczay Ferenc* elnökletével együttes ülést tartott, amelyen résztvett vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter, *Hóman Bálint* volt miniszter és *Kulcsár István* miniszteri tanácsos, az értelmiségi munkanélküliség kormánybiztosa. Az egyesített bizottság tagjai beható tárgyalás alá vették »a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának körülményeiről« szóló törvényjavaslatot és azt részleteiben is letárgyalták. Az ülés 9 órakor ért véget.

Róma-Berlin-London háromszög?

London, január 9. A *News Chronicle* szerint *Mussolini* javasolni fogja *Chamberlainnek,* hogy a Berlin—Róma tengely helyett *Róma—London—Berlin háromszöget építsenek fel.*

A Távol-Keletet illetőleg *angol kereskedelmi megtorlásokra készülnek Japán ellen,* minthogy Japán eljárása súlyosan károsítja a kínai-angol kereskedelmi érdekeket. Hír szerint az angol dominiumok és gyarmatok *súlyos vámtételekkel, sőt teljes behozatali tilalmakkal fogják a japán árukat sujtani.* Számítanak ebben a tekintetben az Egyesült Államok teljes együttműködésére is.

London, január 9. Az *Evening News* értesülése szerint lord *Perth* római angol nagykövet a hét végén *Ciano* gróffal folytatott hosszú beszélgetés után részletes jelentést küldött az angol kormánynak. E jelentés megerősítette *Chamberlain* miniszterelnöknek azt a reményét, hogy római megbeszélései sikerrel fognak járni. *Chamberlain* a spanyol kérdés elintézésére összpontosítja erőfeszítéseit és javasolja majd, hogy Olaszország szállítsa ki a spanyol nemzeti táborban harcoló egész haderejét s ezután mindkét félnek megadják a hadviselői jogokat. Szó lesz arról is, hogy Olaszország angol kölcsönt kapna, ha a spanyol kérdést sikerülne elintézni. Az angol miniszterek útjuk során rövid időre megállnak Párisban, ahol találkoznak *Daladier* miniszterelnökkel és *Bonnet* külügyminiszterrel.

Páris, január 9. A párisi lapok továbbra is a legnagyobb aggodalommal írnak *Chamberlain* miniszterelnök római útjáról s újból hangsúlyozzák annak szükségességét, hogy *Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter mutasson teljes hajthatatlanságot az olasz követelések teljesítésével szemben, mert a gyengeségnek még a legkisebb jele is végzetes lehetne Franciaországra.* A francia lapok bizonyára a Duce diplomáciai ügyességétől félnek, továbbá annak lehetőségétől, hogy *Mussolininak az utolsó pillanatban sikerül befolyásolni az angol minisztereket, ami valóban igen veszélyes lehetne Franciaországra nézve.*

Varsó, január 9. A *Gazetta Polska* berlini levelezője tájékozott forrásból úgy értesül, hogy *Beck* külügyminiszter berchtesgadeni látogatása alkalmával az őszinteség légkörében vizsgálták meg a nemzetközi látókört. A látogatás alkalmával nem találtak megerősítésre azok a túlzott híresztelések, amelyeket legutóbb egyes körök terjesztettek a német politika keleteurópai szándékairól. A két kormány — fűzi hozzá a levelező — továbbra is ragaszkodik a jószomszédi kapcsolatokhoz és a cseh válság által teremtett új helyzet nem akadályozhatta meg e kapcsolatok rendes alakulását.

— **Összeesett az uccán** Nagy István 79 éves férfi, Poroszlay úti lakos. A járókelők mentőket hivtak, akki megállapították, hogy az idős férfi aggkori gyengeség következtében lett rosszul. Fiának a Nagyerdő elágazásánál levő lakására szállították, ahol ápolás alá vették.

Olasz válasz Roosevelt javaslatára a zsidókérdésben

Ciano külügyminiszter fogadta az USA római nagykövetét és ismertette vele a Roosvelt üzenetnek a zsidókivándorlás kérdésével foglalkozó részére vonatkozó olasz állásfoglalást. Hir szerint a zsidók nagyobb számban letelepedhetnek Abesszíniában.

Megkezdődtek a sajtókamarai felvételek

A sajtókamarai felvételi bizottság vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály sajtófőnök, miniszteri tanácsos vezetésével megkezdte a tegnapi napon érdemleges munkáját. Többezer kérvény érkezett be s emiatt kellett elhalasztani a november 30-iki határidőt. A beérkezett kérelmeket a régi szabályok alapján bírálják el s mintegy *1200 kiadói és 2400 ujságiró kérvény vár feldolgozásra.*

Hogy a kamarai felvételeket mikor fejezik be, az elsősorban attól függ, hogy a benyujtott kérelmek közül mennyit kell kiegészíteni, hány felvételre jelentkezettet kell okmányainak pótlására utasítani és mennyi azoknak a kérvényeknek száma, melyek teljesen fel vannak szerelve. Ezeket a kérvényeket a bizottság most már a leggyorsabb tempóban kívánja felülbírálni s remélik, hogy 3—4 héten belül az összes kérvények felülvizsgálata megtörténik. A felvételi bizottság a miniszterelnökség sajtóosztályában működik.

Műkorcsolyázó verseny és bemutató

A szombat éjjeli erős éjjeli fagy következtében tükörsima jégen sikerült megrendezni vasárnap délelőtt a Piac ucca 56. szám alatti jégpályán a szezon első műkorcsolyázó versenyét.

A verseny igen szép és változatos volt s igazolta, ogy a debreceni műkorcsolyázók a legjobbak a vidékiek közt és a fővárosi versenyzők nivóján mozognak. Volt gyermekverseny, ifjúsági, szenior-, női- és férfi, továbbá párosverseny és bemutató, végül táncbemutató. A gyermekversenyt a kis 9 éves Nagymajtényi István nyerte. — Ifjúsági versenyben: 1. Nagymajtényi Lajos. 2. Preininger Tamás. A női műkorcsolyázóversenyt Preininger Márta nyerte, rajta kivül szépen szerepeltek Papp Márta és Sigmond Tubi A férfi műkorcsolyázó versenyben a Nagymajtényi testvérek arattak nagy sikereket. Első Nagymajtényi Márton. 2. dr Nagymajtényi Ferenc. 3. Nagymajtényi Lajos. 4. Preininger Tamás.

Páros versenyben 1. Preininger M., Nagymajtényi Márton pár. Papp Márta—dr Nagymajtényi Ferenc pár. — Junior versenyben 1. Sigmond Tubi Nagymajtényi Lajos pár. A verseny után a versenyzők szép bemutatót futottak. A táncbemutatót Papp Márta dr Nagymajtényi Ferenc pár hibátlanul táncolták.

Sajnos a nyíregyházi versenyzők nem jöhettek, mert az enyhe időjárás miatt a meghívást csak későn küldhették meg nekik. Ellenben a január hó 15-én ugyancsak a Piac ucca 56 sz. alatti jégpályán tartandó kerületi műkorcsolyázó versenyen és bemutatón feltétlenül résztvesznek.

Érdekes jelentések Debrecen közigazgatási bizottsága előtt

Szünőben van a száj- és körömfájás járvány.

Debrecen város közigazgatási bizottsága hétfőn délután tartotta ez évben első ülését **Lossonczy** István főispán elnöklete alatt. A bizottság tagjai majdnem teljes számban megjelentek.

Két volt főispán arcképe

A tanácsterem falán az arcképek száma megnövekedett, mert az elmult gyülés óta felszerelték a képek sorába báró Vay László és Fáy István volt debreceni főispánok olajképeit is. **Hadházy** Zsigmond volt főispánt ábrázoló olajfestmény mellé tették báró **Vay** László diszmagyaros képét és ő mellette **Fáy** István képe disziti a termet.

A két arckép elhelyezésével kapcsolatban nem volt semmiféle ünnepség vagy beszéd.

Fodor pénzügyigazgató üdvözlése

Az ülés megnyitása után a főispán köszöntötte a bizottság tagjait, boldog uj esztendőt kivánt, majd **külön köszöntötte Fodor Dezső pénzügyigazgatót,** akit a Kormányzó Ur Őfőméltósága miniszteri tanácsossá nevezett ki.

A tisztifőorvosi jelentés

Az ülésen dr **Gaertner** István tisztifőorvos terjesztette be jelentését az elmult hónapról. Jelentéséből megtudjuk, hogy decemberben 117 házasságot kötöttek a városban, az élveszületések száma 179, a halálozásoké 122. A természetes szaporodás 57 volt.

Az egy éven aluli elhaltak száma 18 volt, ez az élveszületéseknek több mint 10 százaléka.

Hevenyfertőző betegségben meghalt 6 egyén, gümőkór halálozás 10, rák 13,

szív- és érbetegségben 24 egyén halt meg.

A hevenyfertőző betegségek közül a kanyaró és bárányhimlő jelentkezett nagyobb számban. Hastifusz volt 3 esetben két halálesettel.

Szünőben az állatjárvány

A távollevő dr **Zsupán** Kálmán helyett az állategészségügyi jelentést dr Gaertner István főorvos terjesztette elő dr Zsupán Kálmán jelentéséből. Az állategészségügyi jelentés szerint nem javultak az állapotok az állategészségügy terén a városban. A száj- és körömfájás fellépett az első és ötödik kerületben. A sertéspestis fellépett a negyedik kerületben, megszünt az ötödik kerületben.

Az állatforgalom nem volt jó, befolyásolták a fertőzőbetegségek. Vonaton elszállitottak Debrecenből két darab két éven felüli és 107 darab két éven aluli szarvasmarhát, 60 borjut, 1524 hizott sertést, 148 sovány sertést. Levágva vittek el a vágóhidról 10.005 hasitott sertést. Autón 75 hizott sertést vittek el.

A száj- és körömfájás járvány minden fertözött kerületben enyhe lefolyásu.

Mezőgazdasági jelentés

Brokes Rezső főtanácsos a gazdasági felügyelőség részéről tett jelentést, melyben hangsulyozta, **hogy a vetések jól telelnek, az időszerű gazdasági munkákat elvégezték.** Kár a vetésekben nem tapasztalható.

Bünügyi statisztika

A debreceni rendőrség decemberi munkájáról **Lám** Dezső főkapitányhelyettes terjesztette elő jelentését. Decemberben Debrecenben **437 bünügy került a rendőrség elé, ebből 106 idegen hatóságoktól** érkező jelentés, helyi bünügy: 325. Hatósági közeg elleni erőszak volt 1, testisértés 13, lopás büntette 49, vétség 101, zsarolás 3, sikkasztás, hütlen kezelés büntett 6, vétség 18, csalás büntette 6, vétsége 17, okirathamisitás büntette 6. Kihágási ügyek száma 380. A kapitányságtól 10 gyülésre kértek engedélyt és kaptak is az elmult hónapban.

A katolikus női párt a zsidótörvény módositását javasolja

A katolikus női párt gróf Apponyi Albertné elnöklésével ülést tartott. Slachta Margit szociális testvér, volt nemzetgyülési képviselő a zsidójavaslattal foglalkozott és hangoztatta, hogy a zsidókérdést igazságos eszközökkel lehet és kell rendezni. „A katolicizmus — mondotta többek közt, — mindenkire nézve igazságos törvényeket, az erősre nézve fékezést és korlátozást, a gyengékre nézve pedig védelmet kiván."

A párt memoranduma négy pontban foglalja össze azokat az intézkedéseket, amelyeket a zsidótörvénnyel kapcsolatban szükségesnek lát. Az intézkedéseknek az a lényege, hogy a törvény értelmében a százalékarányra való lecsökkentés olyan menetben történjék, amilyen fokban a nyilvántartásba vett állásokba arra képesített keresztények tényleg pályáznak.

Megemlítette Schlachta Margit, hogy a katolikus női pártnak konkrét tudomása van arról, hogy bizonyos megüresedett állásokba idegen honpolgárokat alkalmaztak.

A debreceni Repülő Club három motoros repülőgépet kap

A tavaszi modellkiállitás megnyitására Debrecenbe jön vitéz Horthy István.

Az ujonnan megalakult debreceni Repülő Club fejlesztésére ismét adományok érkeztek. A Müszaki Kereskedelmi Rt. 20 pengő értékü, a Hungária Üzemfelszerelési Rt. 100 pengő értékü anyagot, a debreceni benzinvállalatok nagyobb mennyiségü benzint ajánlottak fel. Varga Géza kádármester, mint már megirtuk, januári bevételének 5 százalékát adományozta a klubnak.

Az adományok egyre gyülnek és mint értesülünk, tavasszal három **motoros repülőgépet kap a debreceni klub.**

Március hónapban illusztris vendégek érkeznek Debrecenbe, hogy a modellkiállitást megnyissák. Ide érkezik vitéz **Horthy** István miniszteri tanácsos, a Kormányzó Ur fia, aki a Magyar Aero Szövetség elnöke. Társaságában lesz **Ember** Sándor országgyülési képviselő, aki az Aero Szövetség társelnöke.

Holnap délben 12 órakor a kat. főgimnázium dísztermében előadás lesz az ifjuság részére a repülésről.

Mint értesülünk, az összes debreceni tanintézetben lesz ilyen ismertterjesztő előadás, hogy az ifjuság minél jobban megismerje a repülést, hogy a tavasszal megindulo repülőélet már ne találja őket készületlenül.

Ingyen-tej akció Hajdumegyében

Lossonczy főispán bejelentései a közigazgatási bizottságban.

Hajdu vármegye közigazgatási bizotstágának ülését hétfőn tartotta **Losonczy** István főispán elnöklete alatt. A főispán megnyitó beszédében megemlékezett az elmult esztendőről, mely visszahozta nekünk a Felvidék egyrészét. A nemzeti munkából kivette részét a megye közönsége is igen derekasan és kérte, hogy ebben az esztendőben is hasonlóan áldozzanak a haza oltárán.

A jelentések sorát dr **Gaertner** István tisztifőorvos nyitotta meg, aki jelentette, hogy a megyében az elmult hónapban 170 házasságkötés volt, a születések száma 428, halálozás 192. A természetes szaporodás 236 volt. Egy éven alul elhalt 39 gyermek. Halva született 12 gyermek. Gümőkór halálozás volt 9, heveny fertőzőbetegségben meghalt 5, tifusz volt 6, diftéria 12, kanyaró 134, bárányhimlő 20. Heine Medin megbetegedés egy volt. A diftéria ellen beoltott gyermekek száma 3000-re emelkedett. A tifusz ellen beoltottak száma elérte a 17.332-t.

Dr **Uzonyi** György képviselő a főorvosi jelentéssel kapcsolatban megemlékezett a **Stefánia** áldásos munkájáról, melynek köszönhető, hogy az élveszületések száma a tavalyi 783-mal szemben **812-re emelkedett.** A segitésre azonban még nagy szükség van, mert például Hajduböszörményben a rászoruló szegény gyermekeknek csak tiz százaléka részesült tejellátásban. A gondozásban levő 640 gyermek közül csak 187 részesült tejellátásban. **A cukorelosztásnál is fokozni kell a mértéket, mert az egész megyében csak 11 mázsa cukrot osztottak ki.** A belügyminiszter az idén **17 millió liter tejet és 145 mázsa cukrot osztot ki.** Szükséges, hogy a megye szegényei több cukrot kapjanak.

Lossonczy István főispán közölte, hogy a megyei városokban a **tej- és cukorakciót** az inségakció keretében bonyolitják le, tehát ez külön áll a belügyminiszter akciójától. A községeknél a pénzügyi fedezetet a belügyminiszter biztositja, a városok azonban a költségvetésükben irányozzák elő. Igérte a főispán, hogy **abban az irányban dolgozik, hogy a megyei városokban is olyan arányban emeljék az ingyen tej és cukor osztást, mint a községeknél történik.**

Dr **Gaertner** István tisztifőorvos jelentette, hogy a városokban a **tej és cukor osztást az eddiginek négyszeresére akarják felemelni.** Az országosan felemelt adagból Hajdu megyében is meg kell adni az arányos részt.

Lossonczy István főispán közölte, hogy a szegény tüdőbetegek érdekében akciót inditott és már sikerült három beteget elhelyezni az Auguszta szanatóriumban.

Bejelentette még a főorvos, hogy a belügyminiszter rendeletileg intézkedett, hogy a megyei községekben minden 12 éven aluli arra rászorult gyermek, terhes és szoptató ön Zöld-kereszt tejsegélyben részesüljön. A nagyarányu akció előkészitésén az egész megyében dolgoznak és a tejakció valószinüleg már január 15-től megindul. Ennek a segélyezésnek az anyagi terheit a belügyminisztérium viseli.

Munkanélküliek küldöttsége a polgármesternél

Hétfőn délelőtt 30 munkanélküli a városháza kapuján átlépett és kijelentették, hogy a polgármesterrel akarnak beszélni, hogy intézkedését kérjék a munkaalkalmak létesitésével kapcsolatban.

Dr **Kölcsey Sándor** polgármester fogadta a munkanélküliek három tagu küldöttségét. Az inségmunkások azt a kérésüket adták elő, hogy a szigorú tél beálltával az inségmunkákat fokozottabb mértékben indítsák meg, hogy keresethez tudjanak jutni.

A polgármester megértéssel fogadta a munkanélküliek előterjesztését és hangsúlyozta, hogy szorgalmazni fogja az inségmunka körének kiterjesztését. A küldöttség tagjai közölték társaikkal a polgármester válaszát, majd csendesen eltávoztak a városházáról.

A hármasi gazdaság Vásáry Miklóst választotta meg felügyelő gazdájává

A Gazdasági Egyesületben tegnap tartotta meg a hortobágyi hármasi gulyagazdaság gyülését, melynek legfőbb tárgya a felügyelőgazdai tisztség betöltése volt.

Őry Mihály, az eddigi felügyelő gazda 20 évi kiváló munka után visszavonult megbizatásától. Felügyelő gazdává most **egyhangulag Vásáry** Miklóst választották meg a hármasi gazdák.

Őry Mihály üdvözölte az uj felügyelő gazdát. Rámutatott arra, hogy ennek a választásnak az eredménye azt bizonyitja, hogy helyreállt a gazdák között az egység. A maga részéről is a legteljesebb támogatását ajánlotta fel.

A hármasi gulyagazdaság már eddig is célirányos kezdeményezéseket határozott el. Ilyen volt az az uttörő kezdeményezés, amely a bikabér igazságosabb megoszlását eredményezi. Minden remény meg van arra, hogy a gazdák együtt dolgozva, a Hortobággyal kapcsolatos, felmerült kérdések rendezését közmegelégedésre elérik.

x **Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.**

A Magyar Élet mozgalom tiszántúli zászlóbontása Debrecenben lesz

Valószinüleg már vasárnap meglesz a zászlóbontógyülés. Imrédy miniszterelnök is résztvesz a vidéki gyüléseken.

Vízkeresztkor zajlott le Budapesten a Magyar Élet Mozgalom, melynek megindítását tudvalevően *Imrédy Béla* miniszterelnök jelentette be. Nyomban megindult az akció a mozgalom vidéki megszervezésére is.

A Nemzeti Egység Pártjának hajdúmegyei nagyválasztmánya vasárnap délelőtt Debrecenben ülést tartott *Lossonczy István* főispán elnöklésével. A vármegye tizenkilenc községe és három megyei városa szervezeteinek képviseletében ötvennél többen jelentek meg az ülésen, közöttük *Rásó István* alispán, *Uzsonyi György* hajdúböszörményi és *Benkő Géza* hajdúnánási képviselők. *Lossonczy* főispán ismertette a mozgalom lényegét és hangoztatta, hogy a NEP hajdúmegyei szervezete volt az első országban, amely bizalmáról biztosította a miniszterelnököt az elmúlt hetek súlyos politikai válságában.

— Most, amikor a miniszterelnök az egész magyar nemzeti társadalmat új életre tömörítő mozgalmát meghirdette — mondotta a főispán —, *Hajdú megye közönsége ismét elsőnek akarja kivenni részét a munkából.*

Egyhangúlag vette tudomásul a nagyválasztmány, hogy *a mozgalom tiszántúli zászlóbontása január 15-én lesz. Elhatározták, hogy a mozgalom magyaros ruhaviseletét népszerűsíteni fogják.*

*

Budapesti jelentés adja hírül, hogy vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök — amennyiben a kormányzati teendők lehetővé teszik — *hajlandó több vidéki nagygyűlésen résztvenni*, közvetlen munkatársaival, Hóman Bálinttal, vitéz Rátz Jenővel és Jaross Andorral együtt. Ilyenformán a legközelebbi napokban, illetve hetekben az egész országban megindul a propaganda a Magyar Élet Mozgalmának jegyében. Egyelőre Pécsett, Székesfehérváron, Szegeden, Miskolcon, Debrecenben merült fel zászlóbontó nagygyűlés megtartásának terve s valószínű, hogy vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Hóman Bálint*, *Rátz Jenő*, *Jaross Andor* és báró *Vay László* ezek közül egy-egy nagygyűlésen vesznek részt.

A Bocskai átadta a felvidéki zászlót az ungváriaknak

Mint ismeretes, a Bocskai FC egyik bajnoi mérkőzését a „Magyar a magyarért" mozgalomért rendezte és ennek kapcsán nagy nemzetiszinü zászlót adományozott a felvidéki sportolók számára.

A zászlót ünnepélyes keretek között az Ungvári AC táncmulatságán adta át a Bocskai kiküldöttje, dr **Balogh** Gyula kormányfőtanácsos, a Bocskai elnöke.

Az Ungvári AC Ungvár legrégibb, legmagyarabb egyesülete s kitartott magyarsága mellett a cseh elnyomás legsulyosabb napjain is és éveken át minden üldözés, akadály ellenére megrendezte magyar bálját.

Idén különösen készült az ungvári egyesület hagyományos báljára, hiszen az első „szabad" bál 20 évi rabság után és hatalmas felirás fogadta a bál vendégeit: „Husz év után Isten hozott!" A bálon ott volt Ungvár szine-java, Pelsánszky polgármesterrel az élén, de sokan jöttek át Beregszászról is.

A debrecenieket dr **Balogh Gyula kormányfőtanácsos, Galamb Ferenc** ipartestületi elnök, a Bocskai társelnöke és a jelenleg Ungvárott tartózkodó dr **Kupinszky Sándor** tb tanácsnok képviselte, mig a Magyar Labdarugók Szövetsége és a Keletmagyarországi Alszövetség Képviseletében — hiszen Ungvár már a Keleti Alszövetséghez tartozik — **Tamássy László** szerkesztő, főtitkár jelent meg.

Este az Astóriában szükebbkörü vacsora volt, majd a Kaszinó helyiségében éjfélkor, a táncmulatság közben adta át hatásos, megkapó beszéd kiséretében a Bocskai zászlaját dr Balogh Gyula. Az Ungvári Ac nevében Kaimár bankigazgató, az UAC elnöke köszönte meg a zászlót s vette át nagy örömmel és büszkeséggel

Balogh Gyula egyben meghivta a jelenvoltakat a Baross Szövetség január 21-iki debreceni magyar estélyére és sokan igérték meg részvételüket.

Az ungváriak nagy szeretettel fogadták és vették körül a debrecenieket.

Közel ezer ember nézte meg az első vasárnap az Aszmann-Zöld József kiállítását

Mint előrelátható volt, bombasikere van az Aszmann Ferenc fotovilágbajnok és Zöld József h. polgármester közös kiállításának. A megnyitás ugyan csak reggel 9 órakor történt, de már jóval előtte sokan érkeztek a Déri muzeumban és a közönség egyre jobban növekedett. A hozzáértők elragadtatása valósággal versenyre kelt a csak szépségekben — szakszerűség nélkül — gyönyörködökével. Sokszor van ugyanis alkalma az embernek egy-egy világklasszisú fényképet látni, de a világon még nem fordult elő, hogy egy amatőrművész teljes tudása tárházát adja a közönség elé. Ezt azért nem szokták tenni, mert a sok kép nem mindig sok jó kép is egyben. Már pedig kétségtelen tény az, hogy nemcsak országok, de világrészek sem lennének képesek ilyen válogatott gyűjteményt összeállítani egy művésztől, amelyik kiállítási anyagnak annyi aranyérmes és más kitüntetéses darabja lenne, mint az Aszmann Ferencének.

Nagy volt a meglepetés a Zöld József kiállítási termében is. Sokan azt hitték, hogy a képek azért kerültek falra, mert helyettes polgármester az alkotójuk. Ezeknek be kellett látniok; hogy a Debreceni Fotoklub zsürijének a képekhez fűzött bírálata szóról-szóra a valóság. Sokan visszaemlékeztek a nagy nemzetközi kiállításra, ahol sok kép volt, amelynél abban a kategóriában Zöld József különbet alkotott.

A közönség nagy érdeklődése teljesen indokolt és érthető, hogy már az első napon 967 ember nézte végig a kiállítást, de a látogatók száma nem sokkal maradt hátrább hétfőn sem.

A Debreceni Irónők Társaságának felolvasó ülése

Vasárnap délután a Kereskedő Társulat dísztermében tartotta ez évben első felolvasó ülését az Irónők Asztaltársasága, melyet megértő figyelem és érdeklődés kisért. Megnyitó beszédet Töröné Korpássy Mária mondott, mellyel elbúcsúzott az 6-évtől s meleg szavakkal köszöntötte az új év alkalmából, először megjelent hallgatóikat. Dr. Boér Károlyné a Csokonai Kör kiadásában és támogatásával 1938-ik évben megjelent „Uj Debrecen" című fiatal írók és költők antológiáját ismertette. Meleg szeretettel tárta fel a kötet tartalmának értékeit. „Irásaikból felém ragyog a jövőbe bízón néző élénk szemük" — mondotta. — Megtaláltam irásaikban beteljesedéseket váró égő szivüket és lelküket, a csodalátó, minden szépért, jóért lobogva lángoló lelket. — A szív szavával beszélt a fiatal szárnybontogató költőkről, ki tudja, nem-e ők is eljutnak a dicsőség ormára egyszer! Olyanok ők, mint a selymes, tavaszi napsütés, reményt keltők, vigasztalók, örömet nyujtók.

Az Antológia egyik költője, a debreceni születésü Tóth Endre, szebbnélszebb verseit önmaga adta le, melyet a közönség kitüntető tapsorkánnal, nagy tetszéssel jutalmazott.

Kovács Júlia szép verseivel, Balogh György joghallgató pedig Lőrincz Endre kiváló, izzó hazafias költeményeinek előadásával megérdemelt taps-jutalomban részesültek. Bordás Imre a Károli Gáspár-téri ref. templom kántora zongorán önmaga kisért müdalokat adott elő, iskolázott, kiforrott módszerrel. Orgonabúgású kedves hangjával elragadva hallgatóit, a szép számban jelenvoltakat.

Nagy Erzsébet zongoraoktató játéka egyik nagyon szép száma volt a műsornak, a klasszikus zenének művészi előadója, teljesen kiforrott pedagógiai tudással. Nagy elismerésben részesült játéka.

Mint mindig, most is kitünt Kelemenné Diószeghy Ilona pompás, elragadó novellájával. Ő az együttesnek egyik legkiválóbb irónője.

A komoly művészi műsor Töröné Korpássy Mária iró és költőnő két szép versével és zárószavaival ért véget. Az ő lankadatlan lelkesedésének és ügybuzgalmának egyik legnagyobb érdeme, iróí munkásságán kivül, ezeknek a szép és látogatott felolvasó üléseknek létrehozása és fenntartása.

Dr Kupinszky Sándor három hónapig még Ungvárott marad

Mint ismeretes, dr *Kupinszky Sándor*, Debrecen város tb. tanácsnokát egy hónapra különleges megbízatással Ungvárra helyezték, ahol a szociális ügyosztályt vezeti, illetve szervezi meg. Dr *Kupinszky Sándor* a legalaposabb és országosan elismert szakértője ennek a nehéz, felelősségteljes kérdésnek és Ungváron és környékén is nagy munka vár rá. Dr Kupinszky Sándort az ungvári úri társadalom színejava nagyon megszerette, felettesei igen meg vannak elégedve kitünő munkájával és kérésükre további három, esetleg négy hónapra meghosszabbította a belügyminiszter ungvári kiküldetését, hogy nehéz munkáját még jobban kiépithesse és befejezhesse.

Dr *Kupinszky Sándor* kitünő, eredményes munkája nyomán máris sokat javult Ungvár és környéke szociális helyzete.

Az ungvári illetékes körök már tapogatóztak, hogy dr Kupinszky Sándor nem-e akarna végleg Ungváron maradni és a főjegyzői állást is kilátásba helyezték számára.

200 ezer pengős valuta bűnügyében aggkori elmegyengeségre hivatkozva az eljárás megszüntetését kéri Eitner Sándor

Eitner Sándor salomvári nagybirtokos, aki tevékeny részt vett a nyilasmozgalomban, a közelmultban 200.000 pengős valuta bűnügybe keveredett, mleynek szálai Zürichig nyulnak. A budapesti valutaügyészségen indult meg az ügyben a vizsgálat, mely most meglepő fordulathoz érkezett. Eitner Sándor orvosi bizonyitványokat nyujtott be, melyben azt kérte, hogy aggkori elmegyengeség címén vele szemben az eljárást szüntessék meg. Az illetékes hatóságok rövidesen döntenek az ezerholdas birtokos ügyében.

Oláh Gábor most írja verses önéletrajzát

Nem csak esztétikai, hanem kortörténeti szempontból is negyjelentőségünek igérkezik Oláh Gábor verses önéletrajza, melyet most ir. Debrecen irója, aki országos viszonylatban is kivételes érték, felvonultatja ebben a művében az Ady-korszak rendkivül izgalmas világát. Ő együtt indult Adyékkal az irodalmi halhatatlansága felé s már ezért is, de meg a kivételes lelkek rokonsága révén is, egészen közelről, belülről ismeri az ő világukat. S ami munkáját nekünk, debrecenieknek kétszeresen érdekessé teszi, hogy a magyar irodalom korszakjelző eseményeinek forgatagában Oláh Gábor áll középpontként. A költői önéletrajz műfaji kivánalmai — sugalatai hozzák ezt magukkal, de meg Oláh Gábor vérbeliien lirai: énközpontu életi beállitottsága. Az az énközpontu beállitottság, melynek köszönhetjük a nagy iró kiilünő egyéniségét és megalkuvástalan, poklokon győzelmesen keresztül hatoló minden bátorságát.

Oláh Gábor a vad erő és a gyermeki rajongás költője: gyermeklélek férfilélekben. Aki érdeklődik a komoly művészet iránt, az meg fogja hallgatni verses önéletrajzának »Indulás Adyékkal« részletét az Ady Társaság folyó hó 14-i, szombat délután 5 órai ünnepélyén.

Harcok Palesztinában

Szafez vidékén Palesztinában újabb összeütközések voltak. A felkelők 30 ember esett el. Egy angol katona is életét vesztette.

Franco előnyomulása

A legújabb hirek szerint a spanyol nemzeti csapatok Észak-Katalóniában tovább nyomulnak előre és a tegnapi napi folyamán el foglalták Mongayt, Sutsent, Termest, Villa Nueva de la Barcat, Yonte sest és Bellecairat.

SZÍNHÁZ

A szinházi iroda jelenti:

MA, KEDDEN, jan. 10-én a tegnapi rendkivüli siker folytatódik a
3 A KISLÁNY
Schubert örökszép daljátékának előadásán,
Laurisin és H. Neményi,
Halasy, Pogány, Déghi, Kondor, Márkus, Szabó, Kamarás, Bálint, Horváth, Erős alakitásával.
Rendező **Szabó**, karmester **Virágh**
A nagyközönség számára csak még MA
kerül színre a hangulatos, fehér, romaintikus biedermeier operett!
HOLNAP, SZERDÁN, 11-én
Laurisin
Lajos, az Operaház művészének meghosszabbított vendégjátéka, egyben
BUCSUESTJE:
a rendkivüli méretü sikerre való tekintettel megismételve:
A mosoly országa
a bemutató kitünő szereplőivel:
H. Neményi Lili
és
Márkus Lajos
felléptével.
CSÜTÖRTÖKÖN, 12-én mérsékelt helyárakkal
HUSZÁRPARÁDÉ
vidám, mókás katonaoperett.
PÉNTEKEN nagy **bemutató:**
IRODALMI CIKLUS III.,
HERCZEG FERENC
legújabb alkotása, **Budapesttel egy időben, prömierbérlet 14. sz.**
UTOLSÓ TÁNC
Somlay, Halasy, Mányai, Kamarás, oHrváth F., Seprényi, Erőss, Pongrác I. felléptével. A kettős női szerepet
SOMLAY
Júlia játsza.
Rendező: HORVÁTH Árpád.

Három a kislány

Operett-repriz Laurisin Lajos vendégjátékával a Csokonai Szinházban.

Laurisin Lajosnak, az Operaház művészének vendégjátékával újította fel a Csokonai Szinház a **Három a kislány-t,** amelynek főértékét a Schubert műveiből ügyes kézzel összeállított zene jelenti. Willner kedvesen romantikus szövegét bájos naivságával halk poézisével ezúttal is tetszéssel fogadta a közönség, amiben jelentékeny része van a kitünő előadást nyujtó együttesnek. **Szabó Ernő** rendezése ezúttal is finom, ötletes, művészi munka volt, Tehöll papa szerepében pedig kedves humorral átszött, mélyen emberi alakítást nyujtott.

Schubert szerepében **Laurisin Lajos** aratott nagy sikert, szép hangjával és rokonszenves, kitünő alakításával. **H. Neményi Lili** finom, tiszta szopránjával, megkapóan kedves, és nüanszokig kidolgozott művészi játékával, Mády szerepében brillirozott. **Márkus Lajos** Schober bárója ennek a kitünő színésznek egyik legjobb alakítása volt. **Halasy Mariska** nagyszerü művészete, remek emberábrázoló készsége Tehöllné szerepében, kitünően érvényesült. **Kondor Ily** pezsgő temperamentuma, ügyes játéka sok tapsot kapott és megérdemelt sikere volt **Déghy Piri** alakításának. **Horváth Ferenc** titkosrendőre pompás humorú, jól karikirozott alak. Izes egyéni alakítást csinált a színésznő szerepéből **Pogány Margit. Kamarás Gyula** tehetséges, jószemrevaló figurája, **Bálint György** ügyes, eredeti színnekkel színpadra vitt postása, **Besse Miklós** pompás alakítása, **Kondor Tibor** sikerült epizód alakja mellett a kitünő **Erőss Pál, Seprényi Lajos** és **Kállay Ferenc** tüntek fel kis szerepeikben. Nagy sikere volt a tehetséges kis **Gaál Évinek.**

Surányi Ilus harsány színekkel formált házmesternője igen nagy sikert aratott. **Puskás Ferenc. Cz. Haraszti Irén, Kun Tibor, Szabados, Varga Irén, Kovács Lajos** és **Bakó József** jól egészitették ki az együttest.

Virágh Elemér művészi dirigálása teljes elismerést érdemel. A bravuros táncok betanitása **Erős Pál,** a díszletek **Sándor Sándor** munkája.

—=—

Szines szinházi filmkockák

A soronkövetkező ujdonságok

között egész sereg érdekes darabban gyönyörködhet rövidesen a debreceni közönség. Igy Hamvay Lucy felgyógyulása nyomban sorra kerül Deval pompás darabja: »A francia szobalány«, Hamvay Luci most lázas betegen fekszik, emiatt elmaradt a szinház pénteken délutánra hirdetett előadása is, az »Angyalt vettem feleségül«, azonban remélhetőleg rövidesen felgyógyul s eljátszhatja a főszerepet a »Tovaris«-ban.

Közelesen bemutatják Vaszary Gábornak, a népszerü regényirónak »Bubus« című darabját is, melynek egyik érdekssége, hogy abban Budapesten mindhárom Vaszary-testvér »benne volt« Vaszary Gábor irta a darabot, Vaszary János rendezte és Vaszary Piri játszotta az egyik főszerepet. A pompás bohózatnak előreláthatólag Debrecenben is nagy sikere lesz. Felújításra kerül a »Füszer és csemege« ezzel szemben felmerült az a terv, hogy fellépjen Debrecenben az ebben a darabban kivételes sikert aratott és most Budapesten a Vígszinház befutott tagjaként működő Kömüves Sándor. Végül pedig Géraldy finom lirájú, gyönyörü darabja, a »Szeretni« kerülnek felujításra kamara előadásban.

Megalakult a családi bérrendszer kiegyenlitő pánztára

A családi bérrendszer törvénye szerint minden húsz munkásnál többet foglalkoztató vállalat minden férfimunkás után évenként 48 pengőt, női munkásaik után fejenként és évenként 36 pengőt fizetnek be a családi bérpénztárba. Ebből azután a többgyermekes munkások, illetve munkásnők részére gyermekeik számához képest gyermekneveltetési pótlékot fizetnek ki.

Az új intézmény, mely mintegy 300—500.000 munkáscsaládot érint, január elsején megkezdte működését, amennyiben hét, illetve nyolc szakmai családi pénztár már meg is alakult. Ezzel egyidejüleg gondoskodtak a szakmai családi pénztárak fölött működő kiegyenlitő pénztár megszervezéséről is. A kiegyenlitő pénztárnak, vagyis az Országos Ipari és Bányászati Családi Pénztárnak a törvény értelmében felügyelő bizottsága is lesz, melyben hat munkaadó, hat munkás és hat nem érdekelt foglal helyet.

— **Ha gyomrát elrontotta,** igyék azonnal egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

ÚJÉVI AJÁNDÉKUL
Pikó kézimunka
üzlete **Kossuth u. 4.** e héten vásárolt összeg 5—10 százalékát készpénzben visszatéríti.

Jugoszlávia az egyetlen utódállam, melyel meg lehet egyezni

Nádasdy Béla ny. vezérkari ezredes érdekes előadása Debrecenben a délszláv kérdésről.

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga előadássorozatának keretében igen értékes férfiút sikerült megnyerni a délszlávkérdés megvilágitására **Nádasdy Béla** budapesti ny. vezérkari ezredes személyében. Nádasdy négy évtizedes személyes tapasztalatai, a délvidéken magas felelős állásban volt férfiú mély meglátásával tárta fel ennek a ma oly aktuális problémának a nagy közönség előtt kevéssé ismert részleteit.

Az előadást **Haendel Vilmos** elnök vezette be, felolvasva **Mussolini** köszönőszavait, melyeket a bécsi döntéskor a Liga által küldött táviratra da Vinci gróf által intézett. Majd **Nádasdy Béla** tartotta meg előadását a szépszámú illusztris közönség előtt.

Örömmel tett eleget a meghivásnak, — mondotta —, mert sajnos a közvélemény nem igen érdeklődik a magyar sorstragédiák iránt és örömmel jött **Debrecenbe** azért is, mert itt **nevelkedett.** Előadásának cimét igy fogalmazta: **Jugoszlávia, mint középdunai hatalmi tényező.**

— Valahányszor a Kárpát-rendszer politikailag nem volt egységes — mondotta — mindig megbomlott benne és Európában is az egyensúly. Igy volt ez már a rómaiak korában és a magyarok bejövetele után is mindmáig. Európának szüksége van egy pontra mely a világnézeti áramlatokat külső nyomásokat egyensúlyban tartja. **Ez a pont a Kárpátmedence** s egy **ilyen áramlat a délszláv-kérdés.**

Történeti visszapillantást vetett ezután a délszláv-kérdés keletkezésére egészen a 19. századig, mikor a keleti kérdés nevet vette fel a feltörő balkán népek emelkedésével. Itt már mai köntösében jelenik meg délszláv-kérdés néven. A problémának Janus arca van — folytatja előadását Nádasdy Béla, egyrészt a Kelet és Nyugat évezredes harcát jelenti, másrészt a Balkán-főhatalom utáni törekvést. Ezt a gondolatot a múlt században mindjobban fejlesztették. Hangsúlyozta az előadó, hogy a magyarországi szerbség volt a hordozója ennek a gondolatnak.

Foglalkozott ezután az előadó azzal hogy a szerb nép századok óta úgy képzelte, hogy ő van hivatva Balkán egységét megteremteni. Majd a mai helyzet megértésére mondott érdekes gondolatokat.

Az ország fekvése nem elegendő a Balkán főhatalom elragadásához, ehhez erő kellett és a világháború végén el is nyerte, amikor területének majdnem négyszeresét kapta meg, de az állam egyedeinek homogenitása nélkül. Mert bár az állam lakosságának majdnem nyolcvan százaléka ugyanazt a nyelvet beszéli, de a nyelv nem minden. A tájak szerint ugyanis egymástól eltérő lelkiségek alakultak ki, igy ha egy nyelvet beszél is a szerb és a horvát, **mégis ellentétes a lelkiségük.** A Jugoszláv államnak az óriási hátránya. **De ugyanigy van ez a mozlimokkal és szlovénekkel is.** A szerbségnek az a szerencséje, hogy kijátsza egyiket a másik ellen kisebb politikai előnyökkel és igy tudja valamennyire az egyensúlyt fenntartani. Ezek az ellentétek előnyösek lehetnek ránk, de túlbecsülni nem szabad jelentőségét.

Ezután arról szólott az előadó, hogy Jugoszlávia nemzetiségei nem olyan erősek, hogy az állam politikáját befolyásolni tudnák. Tizenhárom nemzetisége van s ebből négy százalék magyar. Foglalkozott ezután a szerb-horvát különbséggel, rámutatva hogy a szerbben erős a kereskedelmi szellem, egységes nemzeti érzése öntudatosabb, mint bármely nemzetiségben. Erényei voltaképen jogosan teszik őt vezetővé Szerbiában. E tulajdonságai s politikai iskolázottsága révén, habár csak 37 százalékát teszi a lakosságnak, mégis erősebbé teszik a szerbet. Mindezzel szemben a horvátok ma már elvesztették felszabadulásuk gondolatának túlnyomó részét

Ma bizonyos félelem alakult ki Németországgal kapcsolatban, ami ezidő szerint indokolatlan, mert a Német Birodalomnak szüksége van ugyan gazdaságilag Jugoszláviára, de nem akarja a szabadságukat is elvenni. — Viszont Jugoszláviának úgyszólván mindene meg van, hogy önellátását megoldhassa. Ami katonai erejüket illeti, amellett, hogy jó katonák, a lakosság húsz százalékát tudják fegyverbe állitani, etekintetben tehát a mi erőnket legalább mégegyszer felülmulja.

A Kelet—Nyugat probléma ezidőszerint nem aktuális. Oroszország értéktelen izoláltsága miatt, de a Balkán főhatalom kérdése ma is időszerű. — Ezután a jövőt vázolta fel **Nádasdy Béla** és kijelentette, hogy ha illuziókat is kell szétrombolni, sok reményünk nem lehet. A mi igazságunkat kérő szavunkat a külföldi diplomácia nem érti, marad még a ma divatos etnográfiai szempont. Etekintetben hat—hét községet kivéve, csak **Bácskában** él együtt a magyarság, máshol szétszórva a többi nemzetiséggel.

Összefoglalva arra az eredményre jut Nádasdy Béla, hogy Jugoszlávia hatalmas tényező, de Magyarország nem tarthat tőle politikai tekintetben. **Jugoszlávia az egyetlen „utódállam" amellyel meg lehet egyezni.** Etekintetben mint maximumra közös vámterületre gondol.

Előadását azzal fejezte: **semmi sincs veszve, mert egy nemzet csak akkor vész el, ha magát elvesztette.** A fejtegetéseket a hallgatóság nagy érdeklődéssel figyelte, melyért az elnök mondott köszönetet.

— **Diadalmenet fogadta a halálraitélt „Tom" kiszabadulását.** Tom Mooney-t 1916-ban Amerikában halálra ítélték, mert bebizonyitottnak látták, hogy ő hajitotta a bombát egy körmenet sorai közé, mely a háború mellett tüntetett. Wilson elnök akkor a tömegtüntetések hatására a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta. Teljes 22 évet töltött a börtönben, mig most Kalifornia új kormányzója megkegyelmezett neki. A haladás hive volt, ellenezte, hogy Amerika is résztvegyen a világháborúban. Most a tömeg diadalmenetben kisérte lakására a kiszabadult Mooney-t, végig San-Franciskón. Kétszáz kocsiból álló autósor élén a helyettes kormányzó oldalán ült a kiszabadult.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

MENTOK TELEFONSZAMA: 04.
RENDORSEGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET SZENTIRÁSI KERETEZŐBOLTBAN PIAC 89

— **„Magyar a magyarért" emlékbélyegeket hoznak forgalomba,** ötvenszázalékos felárral. A mozgalom céljait szolgáló bélyegek 6, 10, 20, 30 és 40 filléres értékben január 16-án kerülnek forgalomba. Ezek a bélyegek június 30-ig bezárólag bárhova szóló postaküldemények bérmentesítésére a felár nélkül számított névértékükben felhasználhatók.

— **A Szülők Iskolája** ma délután 6 órakor a Kereskedő Társulat diszitermében (Piac u. 8. I.) ismét megkezdi előadásait, dr Bagothay László egyetemi tanársegéd: „Idegesség a gyermek- és a serdülő korban" cimü nagy érdeklődéssel várt előadásával. Az előadáson a Dohánygyári Vegyeskar fog közremüködni. Belépti dij nincs.

— **A hercegprimás visszavonult pihenni egyik birtokára.** Serédi Jusztinián biboros hercegprimás elhagyta székhelyét és hosszabb időre az egyik primási birtokra vonult vissza. Az egyházfejedelem távollétében szünetelnek a kihallgatások.

— **Orgonaavatás lesz a Szent István Bazilikában kedden.** A régi orgonát teljesen átépitették, megnagyobbitották, ugyhogy az uj orgona zenei szempontból európai nevezetesség lett.

x **Átképzem fényképészetre,** esti tanitással Burg Izsó, Szent Anna 5.

— **Németország uj prágai követe von Ritter lesz,** aki rövidesen elfoglalja von Fisenlohr eddigi követ helyét. Von Ritter előzetesen Németország argentinai nagykövete volt.

— **Zita királyné öccsét szánkós baleset érte.** Bourbon René herceg, aki most 35 éves, felborult St. Moritzban bobsleigh-szánkójával és zuzódásokat szenvedett. A samadeni kórházban bevarrták felsőajkát. Sebesülései könnyebb természetüek és csak rövid ideig kell a kórházban maradnia.

— **A visszacsatolt Gömör negyedmilliót kapott közmunkákra a kormánytól.** Heteken át kétezer munkanélkülit tudtak foglalkoztatni. Ezidőszerint az útépitéshez szükséges kőanyag kitermelése folyik.

— **Aranylakodalom.** Szép családi ünnepély ment végbe f. hó 8-án, vasárnap este a Méliusz tér 14. szám alatti házban. Ekkor ünnepelte ugyanis Gál János ny. Máv. altiszt és neje Nagy Zsuzsánna házasságának 50. évfordulóját gyermekei, unokái, tisztelő rokonai és ismerősei körében, kik ajándékokkal halmozták el az örvendező házaspárt. Az egyház nevében Molnár Ferenc lelkipásztor intézett beszédet az egybegyültekhez s kérte Istennek áldását a jubiláns házaspárra, egyuttal mint az egyház ajándékát, egy ujszövetségi Szentirást nyujtott át az ünneplőknek.

— **Felhivás a szatmáriakhoz.** Értesitjük a szatmári kör tagjait, hogy a januárra tervezett vacsorával egybekötött összejövetel a közbejött akadályok miatt nem januárban, hanem február hónapban lesz megtartva. A februári összejövetelre meghivókat küldünk. A januári összejövetel 10-én 6 órakor lesz a Gambrinus étterem különtermében. Erre az összejövetelre meghivókat nem küldünk.

— **Nagyarányú tüntetések voltak vasárnap Sziriában** a francia-szir szerződés elvetése miatt. A hatóságok megtették a rend fenntartása érdekében szükséges intézkedéseket.

— **Gyógyithatatlan betegsége miatt felakasztotta magát** a kórházban Hemler Lajosné 59 esztendős uriasszony, budapesti máv. tanácsos felesége. A szerencsétlen nő kinzó betegsége miatt menekült a halálba.

— **Öngyilkos lett a balasi szálloda volt bérlője,** Ólmossy Dezső ötven éves balasi kereskedő. Mérget vett be és mire rátaláltak, már halott volt. Bucsulevelet hagyott hátra, melyben megirta, hogy anyagi összeomlása miatt válik meg az élettől.

— **Hatalmas fegyvervásárlási botrányt lepleztek le Törökországban.** A hadügyminiszterium nevében hamis aláirásokkal illetéktelenek ötven katonai repülőgépet az Egyesült Államokból Törökországon át a nemzeti Spanyolországba csempésztek át. A szállitmányok értékét kétmillió török fontra becsülik.

x **Vattay Margit tánctanárnő** növendékeinek látványos táncjátékaira a Csokonai Szinházban, február 6-ára jegyek előre válthatók a táncintézetben.

— **Törvénytelenitését kérte a második zsidójavaslat miatt a szegedi anyakönyvi hivatalban egy iparvállalat tiszviselője.** Beadványában előadta, hogy házasságon kivül született keresztény anyától. Édesanyja később férjhez ment egy zsidóvallású férfihez, aki kijelentette, hogy a gyermek tőle származik. Igy történt meg a törvényesités és igy lett a gyermek a második zsidójavaslat értelmében zsidóvá. Most törvénytelenitését kéri, hogy ismét kereszténynek számitson. A magyar judicaturában páratlan eset további sorsa elé nagy érdeklődéssel néznek.

— **Éhinség Mecenzéf környékén.** A falueskai és mecenzéfi községekben az élelmiszerhiány következtében éhinség lépett fel. Az átszökött emberek a visszacsatolt területről kérnek hust és lisztet.

x **Állást akar? Tanuljon gyorsirást és gépirást. A Naményi Gyorsiróiskolában végzettek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: miniszteriumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzintézetek, vármegyei és városi hivatalok, kereskedelmi irodák stb. Uj tanfolyam e héten kezdődik. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Rákóczi u. 17. szám.**

— **Halálos autókatasztrófa** történt a kalocsai országúton. Egy budapesti személyautó az árokba zuhant s az utasok közül Wörner Elek budapesti banktisztviselő szörnyethelt, többen súlyosan megsebesültek.

— **Budapestre érkezik Kunossy Gyula udvari tanácsos, aki ellen a valutabiróság elfogatóparancsot adott ki.** A békeidők leggazdagabb vállalkozója egy idő óta Párisban élt feleségével. Távollétében a budapesti valutaügyészségen eljárás indult ellenük. A vád az volt, hogy Kunossy és felesége számára Budapestről havonta nagyobb összeget folyósitottak s ezzel pengőkiajánlás büntettét követték el. A távollétükben megtartott tárgyaláson kötelezte a biróság őket, hogy 20.000 pengő kártérités fizessenek meg az államkincstárnak. Kunossy most jelentkezett a párisi magyar követségen. Elmondta, hogy biróság elé akar állni, mert úgy érzi, hogy bűncselekményt nem követett el, ettől függetlenül pedig a 20.000 pengőt ügyvédje utján megfizette. Kunossy Frigyes a napokban Budapestre érkezik, hogy két esztendő után tisztázza a valutaügyet.

— **Felesége öngyilkossága után fájdalmában megőrült** Glück Sándor budapesti banktisztviselő. Harminchároméves, fiatal felesége, mint ismeretes Vizkereszt napján gázzal megmérgezte magát. Férje idegzetét annyira megrázta a tragédia, hogy azóta egyre zavartabban viselkedett s állapota tegnap annyira súlyosbodott, hogy ideggyógyintézetbe szállitották.

— **Felakasztotta magát reggel, levágták a kötélről és meghalt este.** — Kaba községből jelentik, hogy Porcsin Lajos 34 éves földmüves felakasztotta magát reggel hat órakor a kamrájában. A családja észrevette az öngyilkossági kisérletet és levágták még idejében a földmüvest, akihez orvost hivtak. Eszméletre is tért, de az életnek nem lehetett megmenteni, mert meghalt az esti órákban az öngyilkosság okozta izgalmak következtében. A debreceni ügyészségnek jelentették az esetet. A temetési engedélyt az ügyészség megadta, mivel bűncselekményre nincs gyanú. Az öngyilkosság okát még nem sikerült megállapitani.

— **Hőhullám árasztotta el Kelet-Ausztráliát a mult hét óta.** Sidneyben vasárnap 31 fok meleget mértek, egyebütt 38 fokot is. Viktoriában több helyen kigyulladtak a cserjések, erdők, több település megsemmisült.

— **Kinai kalózok megtámadtak egy német gőzhajót a kinai partokon.** A kalózok puskatüz alá fogták a hajót, melynek utasai közül egy meghalt, többen megsebesültek. A hajó kapitánya viszonozta a tüzelést s igy sikerült a hajót megmentenie.

— **Hidat épitenek az Ipolyon Szobnál,** hogy az eddigi meglehetősen körülményes közlekedést megkönnyitsék. Az uj hid hossza 190 méter lesz, ebből a folyóra 60 méter, az árterületre 130 méter esik. A hid épitését tavasszal kezdik meg.

Modern kozmetikámat áthelyeztem a Hangya-bérházba Piac u. 40. földszint jobbra Kiss Böske

— **Rikkancsból a „Legfelsőbb Biróság" tagja lett** most Felix Frankfurter, aki a Harward egyetem katedrájáról lépett át a pozicióba. Életpályáját mint rikkancs kezdte. Bécsben született szegény zsidócsaládból és 12 éves korában került ki Amerikába.

— **Borzalmas repülőgépkatasztrófa történt öt halálos áldozattal** Senis közelében. A Zürich és Páris közt közlekedő repülőgép lezuhant és a bennülők életüket vesztették. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a szárnyakra vastag jégréteg rakódott.

— **Agyonlőtte magát, mialatt szülei aludtak** Tállyán Sulyok Irma 18 éves lány, édesapja fegyverével. Szülei a lövés dörrenésére felriadtak álmukból, de már nem segithettek leányukon, aki pár pere mulva meghalt. — Tettét szerelmi bánatában követte el.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS HURAY, Iparkamara T: 17-93

— **Az Egyetemi Zenekar** 1938 december 10-én tartott hangversenyén a következő adományok folytak be: Első Magyar Általános Biztositó Intézet 10 P, dr Dezső Gyula ny. rk. tanár 5 P, Weszprémy Barna 1 P, Horváth Károly 1 P, Sallay Mariann és Katalin 1 P, v. R. János 1 P, Nagy Sándor 1 P, dr Tisza István 1 P, dr Csüry Bálint 2 P, N. N. 5 P, Balogh József 3 P, Balogh Sándor 1 P, N. N. Bicskei N. 2 P, Nyári Béla 2 P, dr Pap Zoltán 1 P, dr Márkus N. 1 P, dr Wallisch Oszkár 1 P dr Dávid Lajos 1 P, Cserta Ármin 5 P Debreceni Zenekedvelők köre 0.50 P, Paczó Márton 10 P, dr Bacsó János c. i. rector 5 P, dr Koren Ede 10 P, dr Mitrovics Gyuláné 2 P, dr Péter Zoltán 2 P, Simon O. 2 P, dr Darkó Jenő 2 P, Hodászy J. és neje 1 P, dr Ferenczi 2 P, dr Kölcsey Sándor 3 P, dr Soó Rezső 2 P, Ferenczi Endréné 1 P Tekintettel arra, hogy a többi szives adakozó nevét nem sikerült feljegyezni, kérjük őket, hogy nevét és az összeget a zenekar vezetőségével közölni szíveskedjenek. (Központi Egyetem.)

— **Megölt az egér egy kigyót.** A brooklini állatkert hatalmas kigyójának élő egeret adtak etetés közben. Midőn az őr néhány pere mulva visszatért a ketrechez, megdöbbenve látta, hogy a kigyó végsőt vonaglik, torkán hatalmas seb tátong és mellette áll [illegible] mas ellenfele, az egér. A hős egeret kloroformmal kivégezték, nehogy más vadállatokban is kárt tegyen.

Margitkám születésnapi emléke

Január volt... éppen a tizedik napja...
Hideg téli este... tizet vert az óra...
Kint sürün hult a hó, szállt az ablakokra:
Egy meleg hajlékba: kis vendég érkezett....

Tudtam, hogy szerencse, szivem megérezte,
Hogy az Isten nekem! ajándékba küldte....
Ticzián hajával! — arca hófehér volt....
Picike kis szája: akkor is mosolygott....

Nem tudott Ő sirni! — ehez nem is értett,
Fehér kis vánkosán pihenni szeretett,
Egész fejlődését boldog n figyeltem,
S amikor már nagy lett! biztam, reménykedtem...

Olyan boldog voltam, ha ez a nap eljött....
Kedves otthonába: — sok virágok között!
Drága arcán látni a mosolyt a derüt...
Jóságos szivéből szeretet sugárzott
... Ez adott meg nekem minden boldogságot...

Asztalomnál ülök... Január tiz ujra....
Egy drága emléknek... az évfordulója....
Szivem sebe vérzik! — fájdalom átjárja...
Arcomon patakzik könnyeimnek árja...
Egy fájdalmas sóhaj tör keblemből utat,
... Az órára nézek... époen tizet mutat....

TROJÁN FERENCNÉ.

Anyakönyvi hirek

SZÜLETÉS.

Ecsedi József gépmunkás Délisor 1/c. fiu András. Deák József cipész segéd Szondi u. 20. leány Mária. Varga Mihály távirda munkás Jókai u. 16. leány Éva.Csösz József máv. lakatos Hajduhadház leány Gizella. Kardos Imre köztemetői alkalmazott Bellegelő 9. leány Ibolya. Molnár Sándor kaptafakészitő Késes u. 17. fiu Béla. Váradi András csendőrtörzsőrmester Teleki u. 9. leány Éva. Szabó József máv. fütő. Epreskert u. 11. leány Katalin. Nógrádi Imre gazdasági cseléd Bellegelő 288. leány Juliánna. Mónus Mihály villamoskalauz Lónyai u. 33. sz. leány Vilma. Jándi István fm. Monostorpályi út 16. fiú János. Márkus Sándor béltisztító Diószegi ut 18. leány Juliánna. Huszár József csendőrszázados Szekszárd leny Ágnes. Kupfer Jenő kereskedő Nagyléta fiu József. Vékony János kertész Szaboles u. 22. fiu János. Kovács Sándor péksegéd Patai u. 16. fiu Sándor. V. Nagy Kálmán kereskedelmi iskolai tanár Böszörményi út 66. fiu Kálmán. Matura Béla kárpitossegéd, Német u. 26. leány Ilona. Balázsi Zoltán kereskedő s. Ág u. 3. fiu Zoltán. Csontos Lajos dohánytermelési segédfelügyelő, Nyirbátor fiu Attila. Molnár Sándor villanyszerelő s. Baltazár u. 2. fiu Sándor.

ELJEGYZÉS.

Marinka József szatócs Tegez u. 71. —B. Kiss Irma Nemes u. 8/b. Kalmár Gyula fm. Kertész u. 4.—Balogh Erzsébet Hadházy Zs. t. 5.

HÁZASSÁG.

Orosz Józsefkönyvkötő segéd Egyletkert u. 16.—Tar Terézi Nagyvarad u. 8. Györössy Imre Hajduhadház—Kathi Róza Monostor erdő 1. Papp Ferenc fm.—Lisztes Erzsébet Halgp 193. Naisz János cserépkályhás segéd—Czeglédi Lenke Domokos Lajos u.8 Boda István gazdálkodó—Nyulasi Zsófia Fáy düllő 13. Vásárhelyi Sándor—Ónodi Róza Fancsovics u. 36. Nagy Imre cipész mester Meszena u. 15.—Seres Vig Margit Batthyányi u. 12. Csiky Mészáros István testnevelési tisztviselő Wesselényi u. 1-2.—Szabó Magdolna Hunyadi u. 23. Kecskés András csemetekerti őr Bellegelő415.—Madácsi Juliánna Határ u. 11. Dr. Kőszeghy-Winkler György banktisztviselő Pulszky u. 4.—Kolbay Mária Zöldfa u. 14/a. Szilágyi János gazdálkodó Perec düllő 46.—Juhász Mária Perec düllő 19. Orosz Mihály labdarugó Varga u. 20. Keller Adél Batthyányi u. 20.

HALÁLOZÁS.

Nagy Sándor ref. 5 hónapos Virág u. 16. Kiss Lajos kereskedő r. kath. 70 éves Csapó u. 100. Szabó Lászlóné r. kath. 62 éves Beresényi u. 103. Lakatos Ilona r. kath. 4 hónapos Tegez u. 56. özv. Rázsó Lajosné ref. 78. éves Eötvös u. 116. Bagi Mihály pékmester r. kath. 66. éves Rakovszky u. 8. Frank Izidor kereskedő izr. 53. éves Ferenc József ut 43. özv Sólyom Balázsné ref. 77. éves Postakert u. 5. Oborzil Lajosné ref. 38. éves Hajdunánás. Kelemen Mihály iskolai tanuló izr. 18. éves Ujfehértó. Oláh Istvánné ref. 36 éves Tiszafüred. Rosenfeld Lajosné izr. 83 éves Diófa u. 15. Herskovits Miksáné izr. 70 éves, Rákosi Jenő u. 8. Mészáros László fm. npsz. ref. 77 éves Toroczkó u. 59. Nyilas Gábor ny. máv. s. tiszt ref. 70 éves, Timár u. 35. Özv. Nagy Dánielné r. k. 74 éves Timár u. 25. Papp Ferenc ny. városi tisztviselő ref. 73 éves, Apaffy u. 71. Özv. Szegi Péterné ref. 80 éves Sámsoni ut 44. Outkó Katalin r. kat 2 éves, Csicser. Rajki Mihály g. k. 2 hónapos Meszena u. 14. Szerencsi János fm. r. kat. 59 éves, Tiszafüred. Vinczi Jánosné g. k. 28 éves, Kishegyesi ut 47. Győri Istvánné ref. 48 éves, Szondy u. 22. Tanoga Gábor ref. 1 hónapos, Pesti u. 4.

— **Elhízott egyéneknél** reggelenként éhgyomorra egy-két pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz a bélműködést hathatósan előmozditja, az anyageserét tetemesen fokozza, a zsírmennyiséget megfellően leapasztja és a testet könnyeddé teszi. Kérdezze meg orvosát.

— **Fodrászok, cipészek és csizmadiák és alkalmazottaik figyelmébe!** Az Ipartestület ismételten felhivja a fodrász, cipész, csizmadia önálló iparosok és segédek figyelmét arra, hogy kellő számú jelentkezés esetén az ipari továbbképző tanfolyam rövidesen megkezdődik. Éppenezért a tanfolyam megtartásának biztositása érdekében nyomatékosan és utóljára figyelmezteti az érdekelteket, hogy a tanfolyamon való részvételre sürgösen annál is inkább jelentkezzenek, mert ellen esetben a tanfolyam felszerrelési tárgyai más városba szállitatnak el és akkor ez évben tanfolyam nem fog tartatni.

— **Schaff Margit tánciskolájában,** (Szárnyaskerék), 12-én keresztény iparosok részére táncianfolyam kezdődik. Minden csütörtökön este 9-től 2 óráig, vasárnap 5—8 óráig össztánc.

— **Meskó Rudolf országgyülési képviselő meghalt.** Felsőkubini Meskó Rudolf, a gyömrői kerület országgyülési képviselője, a gyömrői járásnak hosszu időn át volt főszolgabirája, vasárnap délután 64 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt fél 11 órakor lesz Gyömrőn.

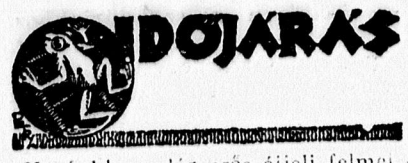
— **Tanfolyam a zsinórirás tanitására.** Luttor Ignác gimnáziumi c. igazgató, az irásoktatás országos felügyelője, folyó évi január hó 11., 12., 13. és 14-én délután a Fazekas Mihály állami gimnázium rajztermében 4—6-ig rövid tanfolyamot tart a debreceni közép- és középfokú iskolák irástanárai és egyébszakos érdeklődő tanárai részére, de ugyanezen a tanfolyamon a debreceni tanitóság is résztvehetne, hogy magát az irást megismerje. Valamelyik délután, lehet, hogy az utolsó napon, a képzőintézeti irástanitás szempontjait figyelembe véve, összefoglaló előadást tart az irástanitás népiskolai módszeréről.

— **61 folyó áradt ki Angliában** a hirtelen beállott enyhülés következtében. Sokezer hold szántóföld áll viz alatt. Egyes községeket teljesen elzárt az árviz a külvilágtól.

— **Túrista vetitettképes előadás.** Ma tartja előadását dr **Mendöl Tibor** egyetemi m. tanár, este félhét órakor a Déri-múzeumban, melynek keretében a legmagyarabb folyó a **Tisza s** annak természeti szépségei, a halászélet számos érdekessége kerül bemutatásra. Jegyek még kaphatók előadás előtt a múzuemban.

— **A nyugdijas vasutasok asztaltársaságának január havi összejövetele.** Szombaton este a Szárnyaskerék dísztermében nagy érdeklődés mellett tartotta meg rendes havi összejövetelét a nyugdijas vasutasok asztaltársasága. Király András elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s felolvasta az immár ötéves asztaltársaság eseményekben gazdag öt éves történetét, kiemelve az 1938 évi tagváltozásokat. A szépszámú társaság minden összejövetelen a koszorúalaphoz 10 fillérrel járul hozzá tagonként és év végén a megmaradt összeget és szives hozzájárulásokból, adományokból kiegészitve a szegény gyerekek felruházására fordítja. Igy karácsony betében kilenc szegény vasutas gyereket ruházott fel. A mindenre kiterjedő felolvasást a tagok lelkes tapssal köszönték meg. A régi jó idők emlékein sokáig elbeszélgettek s a jó kedvet Tapolcai Ferenc szellemes adomákkal emelte, de sok derűt váltott ki Nagy Kálmán házi lantos is, sikerült és aktuális verseivel.

ó.—a.

Hazánkban elég erős éjjeli felmelegedést okozott a nyugati enyhe levegő beáramlása, a hőmérséklet a Dunántúlon 4—6 fokig, Budapesten 8 fokig emelkedett a déli órákban s csak az Alföld keleti részein maradt egy fokkal a fagypont alatt. Általában jobbára derült volt az idő és este 7 órára a kisugárzás folytán 2—4 fokra süllyedt a hőmérséklet.

Jóslás: **Mérsékelt éjszakai fagy, sokfelé sikosság. Mérsékelt délnyugati s nyugati szél, reggel sok helyen köd. Nappal változó felhőzet, északkeleten egyes helyeken lehet kevés eső, havas eső. A nappali hőmérséklet 4—6 fokkal a fagypont felett lesz.**

Hirtelen halál

Tragikus hirtelen halálesetről tettek jelentést a rendőrségen. **Györei Istvánné** 49 éves asszony, Szondi ucca 22. szám alatti lakos, lakásán hirtelen rosszullett és eszméletét vesztette. A Horthy-kórházba szállitották, ahol anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt. Halálát valószinüleg agyhártyagyulladás és szivbetegség okozta.

Papp Ferenc városi nyugdijas tisztviselő 73 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A) osztályú ravatalozójából. Lakás: Apaffi ucca 71. sz. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szabó Mihály 81 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó teréből. Lakás: Méhes ucca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

Nepp József 82. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, akik felejthetetlen feleségem, leányunk, testvérünk, néhai Szirek Ferencné Krizsán Ilona elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondok köszönetet. **A gyászoló család.**

Özv. Kerékgyártó Sándorné temetése kedden 3 órakor lesz a Köztemető IV-es számú ravatalozójából. Lakás: gróf Leiningen ucca 20. Gebauer-cég rendezi.

Kozma Lajos mészáros, életének 72 évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Andrássy út 18. Temetését Fehértói vállalata rendezi.

Győrei Istvánné Burai Margit élt 52 évet. Temetése kedden délután két órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek a kocsmáros szakosztálynak, uemkülönben a Kossuth és Egyetértés Dalkörök tagjainak kik felejthetetlen jó feleségem Szabó Lászlóné Szentandrássy Mária temetésén részvétükkel mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

x Gyász esete alkalmával forduljon bizalommal Fehértói Dánici temetkezési vállalatához, Dégenfeld tér 4. Telefon 11—85.

— **A világ leggyorsabb bombavetői készülnek az Egyesült Államokban.** E repülőgépek óránként 580 kilométeres sebességgel haladnak. Az első ilyen gépek márciusban készülnek el.

— **Hógörgeteg ölt meg kilenc turistát** szombatőn délelőtt Grenoble közelében. A szerencsétlenül jártak egy nagyobb kiránduló társaság tagjai voltak.

— **Levegőbe repült egy titkos vegyimühely Bukarestben.** A házban a rendőrség megállapitása szerint pokolgép volt. Dimitrescu tanárt, a ház egyik lakóját széttépett testtel találták meg. Társának sikerült elmenekülnie.

x Még a takarékos ember is járhat szinházba, ha kedvezményes füzetszelvényt vált a Csokonai Szinház földszinti titkári irodájában.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Városi Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1938. év május hónapban elzálogosított, illetve 1938. évi november hónapban lejárt 9661 számtól 12209 számig arany, 13763 számtól 17844 számig egyéb ingó, továbbá a régebb lejáratú 34057, 34056, 2861, 13797, 14295, 15177, 19513, 22317, 25619 26056 számú zálogtárgyak közül azok, melyeket ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, 1939 január hó 26-án délután 3 órakor a zálogház helyiségében elávereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Debrecen, 1939 január 10..

Az igazgatóság.

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

27.575/1938. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Angol-Magyar Bank rt. végrehajtatónak Deák József és neje Asztalos Zsuzsánna, Erdei Sándor és kkorú Erdei Lajos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2360 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a vámospércs községben fekvő, s a 1. vámospércsi 198. sz betétben Aü I. 1., 2. sorsz. 3374., 3375 hrszám alatt felvett a Vénkert dülőben fekvő 1063. négyszögöl területű rét szántó és szőlőre 172 P 50 fill; 2 ugyanazon betétben A. II. 1—4. 5470—5473. hrszám alatt felvett a Boja IV dülőben fekvő 2 hold 53 négyszögöl területű rét, szántó és erdő 873 P; 3 ugyanazon betétben a III. 1—4. sorsz 6226—6229. hrszám alatt felvett a Boja II. dülőben fekvő 2 hold 1275 négyszögöl területű erdő és szántóra 295 P; 4. a vámospércsi 1380. sz. tkvi betétben A. II. 10—14. sorszám 5928/5, 5929/5, 6369/5, 6370/5. hrszám alatt felvett, a Boja I. és II. dülőben fekvő 1 hold 1317 négyszögöl területű szántó és erdőre 238 P 50 fill., 5. a vámospércsi 1460. sz. betétben A. I. 1, 2, sor 3164., 3165, hrsz. alatt felvett, a Vénkert dülőben fekvő 849 négyszögöl területű szántóra és szőlőre 155 P, 6. vámospércsi 2239. sz. betétben A. I. 1—6. sorszám 3026/1, 3027/1, 3028/1, 3029/1, 3030/1, 3031/1. hrszám alatt felvett a Csillagos dülőben fekvő 6 hold 1276 négyszögöl területű szántóra és rétre 1849 P kikiáltási árban elrendelte. Az árverést 1939. évi január hó 27. napján délelőtt 10 órakor Vámospércs községházánál fogják megtartani. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni. Debrecen, 1938. évi október hó 2. napján. *Dr Görömbey* sk. jbíró. — A kiadmány hiteléül: *Olvashatatlan aláírás*, irodatiszt.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Irta: Móricz Pál

(33)

Túl a vízen, a nádason túl hatalmas urasági tanya begyeskedett.... Messze földről származott Slájfert nevezetű uraságé volt ez a tanya. Gulyát, ménest, birkafalkát, kondákat gyarapított rétszigeten. — Még alig pár évtizeddel azelőtt szegény vándor mészároslegény volt ez a Slájfert... Mint bérlő kezdette itt, bár ugyan gyanakvóan nézték a rejtélyes hirű Slájfert uraságot, alig pár évtized multáu a Slájfert úré volt a hatalmas tanya a soksok ezernyi hold földdel. Szúrós szemű, fekete szakállú emberke volt Slájfert. Jó barátságban élt Karczi komiszárosékkel, emellett a betyároktól sem féltette nyáját.

Hébe-hóba azt is megeselekedte Slájfert, hogy búzás-zsákokkal rakott ökrös kocsit hajtatott a komiszáros urak udvarára... Midőn is a Slájfert úr öreghérese becsülettudóan megemelíntette zsiros kalapját:

— Slájfert téns úr tiszteltetí a tekintetes komiszáros urat!

Az öreg béres ilyenkor a címeres ökröket, a rakott szekerei, még a hajlékony nyelű karikás ostort is a komiszáros udvarán felejtette.

Az is nem egyszer megtörtént, hogy mire a komiszáros úr felkelt, igazi pompalovak tomboltak a hídláson. Harapdálták a zablát. A komiszáros vén legénye gyönyörködve itatta a lovakat...

— Tekintetes uram!... Ezeken is meglátszik, hogy a Slájfert úr nevelései.

És azok a hízott disznók is?!...

Nem is csodálható, hogy ilyesmi történtek után komiszáros uramék sem látták meg azokat a különféle jószágnyomokat, melyek oly számos határdomb felől kanyarogtak a Kigyósérzug-tanya ligeteihez... Éjszakának idején támadtak az ilyen nyomok. Zúgva-búgva hajlongott a nádas... Azokat a vakszemre húzott süvegű haitókat sem lett volna tanácsos kérdőre vonni:

— Honnét?! Hová földi?!...

...Ellenben Slájfert uraság sohasem panaszkodott a lopók ellen, mint a többi elhetetlen uraságok Sőt Slájfert úréknál sűrűn leőfordult olyan csoda, hogy jószágolvasáskor kétszeresen szaporább volt a falka, mint amidőn kiverték..... Ámbár Slájfert uraság afelett sem ütődött meg, midőn felesége lóra ült... Vagy ha puskát akasztott nyakába és naphosszat bolvongott a rétségen... Mert kitűnő lovas, kitűnő puskás volt ez a szilaj barna asszony.

Slájfert urat az sem ingerelte, midőn éjnek idején idegen férfihangot hallott felesége szobájából. Annyira különös emberke volt ez a Slájfert, a bankónak sem kérdezte eredetét... Pedig felesége akárhányszor virradattáit támított haza... Kegvetlen szilaj tekintettel nyújtotta át a gyürött bankókat. Némelyik bankón talán a vértől ütött ki a setét folt?... Slájfert uraság még sem szólt. Egyébként sem szerette sokat beszélni. Egymás szemébe néztek... Beszéd nélkül is megértették egymást... Az évek multán semmiből, a semmiből ekként szaporodott a főúri vagyon. A nyavalyatörős Slájfert-fiúcskát már is »báró«-nak csúfolták az emberek.

— Olyan cinegetartású, mint egy báró! — mondták hátamegett az arravalósi egészséges, erős magyarok.

*

Még lángolt a napszállati fény... Betyár Sós Pista kedves Villám lova zabot ropogtatott az abrakos tarisznyából. Maga a betyár az Őrfa-sziget körül foglalatoskodott. A bödömbe nyomta a kútostort a mohos cseberrel, úgyhogy a tuskófejű kútgém hivogatólag ágaskodott a levegőben... Pusztai embereknek különfélék a jeladásaik... Ugy lehet, ez is jeladásvolt?...

Veres fénnyel áldozott le a nap. A betyár végigheveredett cifra szűrén... Egyszer csak kapálni kezdett Villám lova. A Kigyószug felől zajlott a nádas. Fegyverét kézbe kapta a betyár. Villám lova hű kutyaként követte...

— Hahó! Ki az?

Kettéomlott a nádfal. A rejtett víziösvényről biztos kézzel kormányzott csónak dúródott az iszapos partoldalba... Remek barna asszony lebbent ki a csónakból. — Vadászfegyver volt a vállán. Vizslakutyája nyivogva ugrott utána.

— Én vagyok, István!

— Azt hittem, hogy már el sem jösz?! — s a szépséges asszonyt karjába ölelte a betyár.

— Midőn észrevettem a jeladást, azt mondtam az uramnak, kacsahúzásra megyek!

Az asszony szenvedélyesen nyomta forró arcát a betyár ajkához. Ellágyult a betyár.

— Igy hát mégis csak szeretsz?!

Zihált a feketeszemű asszony hangja.

— Drágám!

Száraz sarjúszéna, ezerjóvirág szaga illatozott a kunyhóból... A kutya az ajtó elé feküdt. Annál türelmetlenebb volt Villám. Kiürült az abrakos tarisznyája. — Szomjuhozott a ló.

Valamelyik odvas fűzfán réti bagoly huhogott. Előbujt a holdvilág isa bodorodó felhők közül. Sós Pista Slájfertnét, a titokzatos gazdagságu uraság gyönyörü feleségét derékon ölelve kísérte a csónakhoz.

Az asszony unszolta betyárt:

— Fogadja meg a szómat!

— Ha szeretsz, ne kívánj ilyent tőlem!

— Akkor vesztemet akarja.

— Ha száz életem volna, azt is írted áldoznám!

— Hiszen maga is jól tudja, — hogy a Vókali eset óta mi minden történt...

— Nem félek én száz pandurtól sem!

— Azóta Karczi is mindétig ezen a tájon kujtorog a legényeivel... István, menekülj erről a vidékről!

(Folyt. köv.)

39.832/1938. VI. *Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény.* A város egyenruházott alkalmazottak 1938. évi egyenruha és lábbeli szükségletének szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Szállítandó: 100 drb kőrgallér, 40 drb téli zubbony, 40 drb téli csizmanadrág, 40 p. csizma. Szállítási határidő: 1939. február hó 28. nap. A szállítandó ruhák a vállalkozó által felvett mérték után, egy próbával készítendők. A csizmák szintén méret után készítendők. A versenytárgyalási hirdetmény, (szállítási feltételek) és ajánlati űrlap Debrecen sz. kir. város I. fokú közig. hatóságánál (rendőrségi épület III. emelet 92/c.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve oft díjmentesen megszerezhetők. Ugyanott a szállításra vonatkozólag részletes felvilágositást nyerhetnek. Az ajánlatokat 1939. évi január hó 20. napján délelőtt 11 órakor a városi közigazgatási iktatóhivatalnál (Városháza, földszint 8. sz. ajtó) adhatók be, vagy olyan időben kell postára tenni, hogy az a fenti időpontig oda megérkezzék. Bánatpénz letétele kötelező, kisiparosok azonban a bánatpénz letétele alól mentesülnek. Debrecen, 1939. január 3. *Polgármester.*

SPORT

Sporthiradó

Vasárnap újra győztek a túrázó magyar csapatok. A Ferencváros hazafelé jövet Jugoszláviában Skopjlje-ben (Üszküb-ben) játszott és 5:1 (3:1) arányban győzött a Gradjanski ellen. Sárosi 3, Jakab és Toldi volt a gólszerző.

A Nemzeti Gibraltárban az ottani katonai válogatott-al játszott s győzte le 4:1 (2:1) arányban. A Nemzeti jól játszott.

Ujpest diadalmasan szerepel Egyiptomban, most Port-Said-ban Szuez válogatott ellen játszott és 3:1 arányban nyert. Zsengellér 2 és Vincze lőtte a gólokat.

A Ferencváros hétfőn este hazaérkezett, a Nemzeti is útban van már haza felé.

Budapesten vasárnap kezdődött meg az ökölvívócsapatbajnokság, a Beszkárt 9:7 arányban nyert a MÁVAG ellen, míg a BVSC—FTC mérkőzés 8:8 arányú döntetlent hozott.

A vidéki asztali-tenniszbajnoki verseny Cegléden volt. Barabás Miklós, a DEAC kitünő játékosa a nagy mezőnyben harmadik lett a férfi egyesben.

A legjobb vasutas birkozó címéért folyó birkozóversenyen indultak a DVSC birkozói is és a vártnál gyengébben szerepeltek. A könnyűsúlyban Fábián 3. lett, a kisnehézsúlyban Tarányi 3. és a nehézsúlyban Kasza 2.

Orosz Mihály, a Bocskai volt népszerű játékosa, most tartotta esküvőjét Koller Adél úrleánnyal. Oroszt sokan keresték fel szerencsekivánatokkal.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

30 fillérrel drágult a készárútengeri.

A készárúpiacon a tengeri 25—30 fillérrel, a búza és rozs 5 fillérrel drágult, a zab kötés nélkül 10—15 fillérrel emelkedett.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.10—20.20 78 kg 20.30—20.40 79 kg 20.50—20.60 80 kilós 20.60—20.70. — Felsőtiszai 77 kg 20.00—20.10 78 kg 20.20—20.30 79 kg 20.40—20.50 80 kg 20.50—20.60 rozs postvidéki 14.15—14.25, rozs más 14.25—14.35, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.30, középminőségü 15.75 16.00, sörárpa kiváló 19.50—20.00, prima 19.00—19.50, zab elsőrendü 18.80—18.90, középminőségü 18.65—18.80, tengeri 13.30—13.40, korpa 12.70—12.80; 8-as liszt 15.80—16.00 P

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 9127 darab sertést, köztük 3600 darab angol hússertést. A vásár irányzata nagyon lanyha volt. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón alul 95—100 fillér, I. szedett 90—92 fillér, II. 82—86 fillér, III. silány 72—78 f., angol sonkasertés II. 93—96 fillér, kivételesen 100 fillér, exportzsir márkazott 150 fillér kilónként.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 582 darab köversertést, elkelt 522 darab. Árak élősúly ban, kilónként: hízlalóbeli nehéz 94—98 fillér, hízlalóbeli középnehéz 92—94 fillér, szedett nehézsertés 84—92 fillér, szedett középnehéz 72—84 fillér, könnyü sertés 65—72 fillér. Az irányzat vontatott.

27723/1938 tk. szám.

ÁRVERÉS.

Dr Sonnenwirth Lajos végrehajtatónak, Bőde Sándorné lakosok végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 45 pengő tőkekövetelés és jár. behajtása végett a vámospércsi községben fekvő s a vámospércsi 1711. sz. betétben A I. 1—10. sorsz. 3998/2, 3999/2, 4000/4, 4001/4, 4001/5, 4002/2, 4003/2, 4004/2, 4005/2, 4006/2 hrsz. a. felvett a Szarokfőző dülőben fekvő összesen 9 h. 875 négyszögöl területü szántó és rétre 1639 P 50 fillér kikiáltási árban elrendelte azzal, hogy a C 1. alatt özv. Bőde Imréné javára bek. özvegyi haszonélvezeti jog épségben marad.

Az árverést 1939 évi január hó 26. napjának délelőtt órakor Vámospércs községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési hirdetmény I. pontjában feltüntettt áraknál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírosban kiküldöttnél letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Debrecen, 1938 évi okt. hó 13.

Debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.
Dr Görömbey sk. j-bíró.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Keresztény vezetőket azonnal alkalmaz magyar biztosító intézet, Szatmár és Beregmegyei főügynökségeihez. Szakemberek ajánlataikat postatiók 35. sz., nyujtsák be. 645

Kertész, inasi teendőkben jártas kommencióra, tanyára, április elsejére felvétetik. Értekezni házfelügyelőnél, Ferenc József út 6. 697

Kifutófiut, azonnalra felveszek, — Tokaji borozó, Hatvar ucca 1. püspöki palota. 709

Fiatal keresztény gépiró tisztviselő, vagy tisztviselőnőt felveszek. Cim a kiadóban. 696

Kifutó, fiút, vagy leányt felveszek, Rothermere ucca 12., fűszerüzlet. 698

Alkalmazást nyer nő

Jobb családból való leány, gyermek mellé, a délutáni órákra felvétetik, Vigkedvü Mihály ucca 12. 524

Horgolónőket állandó otthoni munkára felveszek. Jelentkezés 9—1 óráig, Goldmann fűszerüzlet, Miklós ucca. 715

1 kiló
narancs 68
gesztenye 68
Törökbálint alma 68
Szentjánoskenyér 68
● Déligyümölcsárusokban
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Pékségbe
elárusitónőt azonnal felveszek, Kraszula sütöde, Kassa út 9. 711

Kifutóleány,
jobb családból, gyakorlattal biró, azonnal felvételtik. Gárdos könyvkereskedés, püspöki palota. 712

Ügyes
tanulóleány felvételtik, Bardócz, színházi átjáró. 711

Ügyes
segédleányt és tanulót felveszek, varrodába, Csemete 6. 709

Szőnyegszövő
tanulóleány felvételtik, Magoss György tér 22. Jelentkezés 12—2 óra között. 1234

Alkalmazást keres nő

Intelligens
német nő állást keres, „Megbizható" jelgiére a kiadóba. 713

Háztartási alkalmazott

Takaréktűzhely
új és használt, készen olcsón, javitását felelősséggel vállalom. — Nagy István, Széchenyi ucca 6. sz. 487 2. 6.

Bejárónő
komoly, tisztességes, egésznapra felvételtik. Jelentkezni 8 óráig. Hüvelyes ucca 7. 720

Főzéshez
értő mindenesleány, — 15-ére magánoshoz felvételtik. Cim a kiadóban. 719

Zsidó
mindenes szakácsnőt 15-ére felveszek. — Ugyanott kifutóleány is felvételtik. **Paneth,** József kir. herceg ucca 2. szalámi üzlet. 723

Délelőtti
házimunkára keresek jobb fiatal leányt, — Batthyány ucca 16. sz., keresztépület. 724

Egy
rendes bejárónőt felveszek, Boskovics, Cegléd ucca 1. 706

Bejárónő
azonnali belépésre keresteltik, Rákóczi ucca 64. szám. 707

Mindenes
szobalányt, éves bizonyitványokkal, 15-ére felveszek. Jelentkezni délelőtt 10 és délután 4 óráig Deák Ferenc u. 6. emelet. 701

Ajánlat

Grafológusnő
házassági, családi, pályaválasztási ügyeiben szakszerűen felvilágosit. Széchenyi ucca 43. 52

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás köl csönzés. — Géprészek minden géphez. Javitások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 1379 1. 15.

Hó- és sárcipő
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Zománcozott tűzhelyek
nagy választékban olcsón kaphatók. Ócska tűzhelyét beccserélem. Hatvan ucca 70. Telefon: 12-84. 1673 1. 11.

Fehérnemű
varrást, himzést, legolcsóbban, legszebben készittessen, Kút ucca 62. alatt. 463 1. 20.

Estélyi ruhát 5,
délutánit 4, házi ruhát 3 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14. 647 1. 21.

Kereslet

Komótot
megvételre keresek, — Hatvan ucca 4. 718

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Libamáj,
3 fillértől dekája, libazsir tésztába 2 pengő kilója. Tökkáposzta, s vizesugorka kapható a csapóuccai szinházi járónál, libabúsüzletben. 1322 1. 13

Rádió

Rádiót,
3, vagy 4 lámpást, telepes készüléket keresek megvételre. Ajánlatot „Rádió 3" jeligére a kiadóba kérem leadni. 348 vv.

Bútor

Keményfa
háló, ebédlő, empirstilü szalon s több kisebb bútor eladó, privátnak, püspöki palota, IV. kapu, III. em. 26 561

Biedermajer szék
antik ágy, könyvszekrény, iróasztal, szék, s kerekasztalka, csillár, szezlonteritő, függönyök eladók. Hatvan ucca 4. 717

Autó, motor, kerékpár

Villanymotor,
tiz lóerős, fülleszto, s gépszij eladó. Révész, Hunyadi ucca 21. 703

Motorkerékpár
eladó. Homok ucca 91. 587

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa!
Száraz aprított akác- és tölgyfa hazaszállitva, s mázsánként 4 pengő 20 fillér és jóminőségü szenek. Kovács fakereskedő, Szent Anna ucca 36. szám. 688 1. 14

Butorozott szoba

Különbejáratú
elegánsan bútorozott szoba, előszobával és fürdőszoba használattal kiadó, Miklós ucca 21. szám. 708

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba olcsón kiadó. — Arany János ucca 29. keresztépület. 479 vv

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával kiadó. Busi ucca 3. Péterfia közelében. 590 vv.

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
lakással, február 1-ére kiadó. Érdeklődés a tulajdonosnál, Vigkedyü Mihály ucca 25. 521

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fűtésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Kocsibunda,
lópokróc, pricsnyereg bőrönd, ponyva, gépszij, gyermekkocsi, s kard, Glück, Bádogos ucca. 617

Vegyes

Uri
frakk, szmoking kölcsönző, Végh, Vár ucca zenede épület. 716

Gazdasági eszközök

Egy
teljesen jókarban levő sárga vászonfedeles kocsi eladó. Honvédtemető ucca 6. 95 vv.

Eladó ház

Eladó
Vár ucca 7. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődni lehet Városi Takarék és Hitelintézet Rt. Csapó ucca 4. 704

1 kg csemege alma 58
1 kg mandarin 86
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágyság mellett.

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó
elutazás miatt magolcsai Nagy Béla fűszerüzlete, Kandia ucca 15. 702

Kiadó lakás egyszobás

Udvarra
nyiló szoba, azonnal — vagy elsejére kiadó, — Darabos 24. sz. 53

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
előszobás, fürdőszobás lakás, február elsejére kiadó. Kétmalom ucca 6. szám. 722

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás,
uccai földszinti lakás, május elsejére kiadó, Kossuth ucca 22. 51

Ingóság eladás

Szabó varrógép,
Gritzner, generál átjavitott, kifogástalan, eladó. Széchenyi ucca 6 Nagy Istvánnál 710

Egyetemi sportpályával szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villateelk. Aszfaltos út mentén. Közelebbi felvilágositást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet, Kossuth ucca 8. 104+

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

Három utcára szóló
nagyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér, Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alápincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosit. Négyszobás urilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, szőlőlugas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépitett, Vargakertben fekvő házat. Lakbérekből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Eladó
ház a város szivében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövedelmet hozó ház: a Vendég utca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végső ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér utca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kut van a 700 négyszögöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozzay telepen, 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágositást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögöles telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kivül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házát Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

D. K. W.
Meisterklasse 4 üléses, Balilla 4 üléses és motorkerékpárok eladók. Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. szám.

Masszív-sarokház
vásártéren, a város leg forgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelü fűszerüzlettel és italméréssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőke befektetés.** Cim a kiadóban. 107+

Kitűnő
jövedelmet biztosit magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 percnyire, az Apponyi utca 48. szám alatt fekszik. Megbizható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cim a kiadóban 22 A +

Alkalmai áron kevés pénzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Eladó föld

Magyarhomoroghoz
egy kilométerre ötven hold jó búzatermő földet eladok. Cim a kiadóhivatalban. 512

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Szőlő,
Rugonfalvi uccán, Homokkertben, 300 négyszögöles, olcsón eladó Értekezni: Szent Anna ucca 8. szám. 721

Eladó
Nádor ucca 20. számú kert, fele szőlő, fele gyümölcsös, kb. 100 darab gyümölcsfával. 54

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
(ff). SZIGETHY GYULA
igazgató.